

2026 KPSS

GENELYETENEK - GENEL KÜLTÜR



TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI



ÇÖZÜMLER 09

İNDEKS AKADEMİ

1. Doğru cevap B'dir çünkü cümlede ilk boşlukta, "Ay'ın ufukta büyük görünmesi" olgusunu açıklamak için ortaya atılan kuramın ikna edici, yeterli ve açıklama bakımından doyurucu olması beklenmektedir; bu anlamı en doğru karşılayan söz "tatmin edici"dir. İkinci boşlukta ise söz konusu iki bilim insanının tezlerinin, zaten uzun süredir tartışılan bu konuyu yeniden gündeme getirip hararetlendirdiği anlatılmak istenir; Türkçede bu anlam için en uygun kullanım tartışmaları "alevlendirmek"tir. A seçeneğinde "biçimlendirici", bir kuramın açıklama gücünü değil; daha çok bir şeyi şekillendirme, yön verme özelliğini anlatır oysa cümlede beklenen, Ay yanılması açıklama yeterli ve ikna edici bir kuramdır. Ayrıca "tartışmaları yeniden ortaya çıkardı" sözü de tam oturmaz çünkü burada sıfırdan bir tartışma başlatmaktan değil, var olan bir tartışmayı yeniden kızıştırmaktan söz edilmektedir. C seçeneğindeki "detaylandırıcı", bir konuyu ayrıntılandırmayı ifade eder fakat cümlede aranan, ayrıntı veren değil; sorunu açıklayıcı ve tatmin edici bir kuramdır üstelik "tartışmaları türetti" ifadesi Türkçede doğru bir kullanım değildir. D seçeneğinde "doyurucu" ilk boşluk için kısmen yakın görünse de bilimsel bir açıklama bağlamında "tatmin edici kuram" kadar doğru değildir; ikinci boşluktaki "tartışmaları güçlendirdi" ise anlam bakımından zayıf kalır çünkü tartışmalar genellikle alevlenir, yoğunlaşır, yeniden başlar ama "güçlendirilmez". E seçeneğinde ise "netleştirici", belirsizliği giderme anlamı taşısa da burada aranan, bir kuramın açıklamayı yeterli kılmasıdır; bu yüzden sözcük tam oturmaz. Ayrıca "tartışmaları yükseltti" ifadesi de Türkçede kullanılmaz; "yükseltmek" daha çok ses, fiyat, seviye vb. sözcüklerle kullanılır.

ABCDE

2. Parçada I. ifade olan "tekdüzellik" sözü "monotonluk" anlamıyla uyumludur çünkü şehir hayatının bir birini tekrar eden, sıradan ve değişmeyen yapısını anlatır. II. ifade olan "tansiyon" sözü burada gerçek anlamda değil, mecaz anlamda kullanılmıştır ve "gerilim" demektir; bireyin iç dünyasıyla şehir hayatı arasındaki çatışmayı karşılar. IV. ifade olan "ilişki" sözü "bağ" anlamıyla uyumludur, çocukluk hatıralarıyla kurulan zihinsel/duygusal yakınlığı ifade eder. V. ifade olan "dingin" ise sakin anlamına gelir. Asıl uyumsuzluk III. ifade olan "yabancılaşma" sözündedir çünkü yabancılaşma; kişinin kendisine, çevresine, topluma ya da yaşadığı hayata uzaklık

hissetmesi demektir. Yalnızlaşma ise daha çok kişinin tek başına kalması, sosyal ilişkilerden kopmasıdır. Bir insan yalnızlaşmadan da yabancılaşabilir, çevresinde insanlar varken bile kendini hayata ve topluma ait hissetmeyebilir. Bu yüzden "yabancılaşma = yalnızlaşma" eşleştirmesi anlamca doğru değildir.

ABCDE

3. Doğru cevap D'dir çünkü parçada geçen "üst perdeden sunulduğunda" sözü, çocuk edebiyatına ilişkin videoların, oturumların ve atölyelerin aslında dar ve kişisel deneyimlere dayanmasına rağmen büyük bir kesinlik, otorite ve iddia ile anlatılmasını ifade eder; bu da dinleyicide ya hayal kırıklığı ya da "Mesele bundan ibaretse ben âlâsını yaparım." düşüncesini doğurur. İşte bu ikinci sonuç, çocuk edebiyatı alanındaki üretim sürecinin sanıldığı kadar zor olmadığını düşünüp kişinin kendini oldukça yeterli ve yetkin görmesi anlamına gelir; bu yüzden D seçeneği doğrudur. A seçeneği, içeriklerin kişisel deneyimlere dayanması yönünü yakalasa da "üst perdeden sunmak" sözünün dinleyicide oluşturduğu etkiyi değil, içeriklerin dayanağına ilişkin bir düşünme eylemini anlatır. B seçeneği, üretim sürecinin beklenenden karmaşık olduğunun fark edilmesini söyler oysa parçada tam tersine, bazı kişilerin işi basit görüp kendine aşırı güven duymasından söz edilir. C seçeneği, içeriklerin kararsızlık oluşturduğunu söyler ancak parçada kararsızlık değil ya hayal kırıklığı ya da aşırı öz güven sonucu vurgulanmıştır. E seçeneği de ileri düzey etkinliklerin geçici ilgi uyandırmasına odaklanır oysa metinde ne kalıcı öğrenme-geçici ilgi karşıtlığı ne de etkinliklerin düzeyi tartışılmaktadır.

ABCDE

4. Doğru cevap A'dır çünkü cümlede "Acı, insanın iç dünyasında açılan bir kapıdır; o kapıdan giren ya karanlıkta kalır ya da hakikatin ışığını bulur." denilerek acının insanı iki farklı sonuca götürebileceği anlatılmaktadır: **kişi ya acının içinde kaybolup çıkmaza düşer (karanlıkta kalmak) ya da bu deneyim sayesinde bir farkındalık, içsel aydınlanma ve gerçeği kavrama düzeyine ulaşır (hakikatin ışığını bulmak)**. Bu anlamı en iyi karşılayan seçenek A'dır çünkü A seçeneği, insanın acılar karşısında ya içsel bir çıkmazda kaldığını ya

da bu deneyimlerden farkındalık kazanarak kendini yeniden anlamlandırdığını söyler. B seçeneği yanlış olur çünkü cümlede başkalarının desteğinden ya da çevrenin yardımıyla gerçekleri öğrenmekten söz edilmez. C seçeneği de uygun değildir; metinde geçmiş kararları sorgulama gibi özel bir durum değil, acının insanı ya karanlığa ya da hakikate götürmesi gibi daha genel bir içsel dönüşüm anlatılır. D seçeneği, duyguları denetim altına alıp sorunları hafifletmeye çalışma düşüncesini öne çıkarır oysa cümlede denetim, çözüm üretme ya da sorun hafifletme değil; acının dönüştürücü etkisi vardır. E seçeneği ise acıların geleceğe yönelik beklentileri değiştirmesinden ve daha temkinli davranmaktan söz eder; metindeki “hakikatin ışığını bulmak” ifadesi temkinli olmayı değil, acıdan doğan farkındalık ve içsel kavrayışı anlatmaktadır.

ABCDE

5. Parça incelendiğinde

- aslında > asıl-ı-n-da (ünlü düşmesi)
- üretmekten > üre-t-mek-den (ünsüz benzeşmesi)
- gereği, olduğunu > gerek-i, ol-duk-u-n-u (ünsüz yumuşaması)
- ufaklık > ufak-cık (ünsüz düşmesi)

ses olaylarına ulaşılır. Parçada ünlü daralması yoktur.

ABCDE

6. Fiilden türetilen, olumsuz yapılabilen; isim, sıfat, zarf görevlerinde kullanılabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir. Fiilimsilerin özellikleri şunlardır:

- Fiil kök ya da gövdelerinden türerler.
- Kip ve kişi eki alamazlar.
- Olumsuzluk eklerini alabilirler.
- Cümlelerin başında, ortasında ya da sonunda (“idi, imiş, ise, idir” ek-fiillerinden birini alırsa) bulunabilir. Genellikle başında veya ortasında bulunup yan cümlecik yaratır.
- Cümlelerin sonunda olmadıklarında yarım yargı bildirir ve yan cümle oluştururlar.
- İsim çekim eklerini alabilirler.
- Tüm fiilimsi ekleri yapım ekidir. Fiilimsi eki alan sözcük de türemiş sözcüktür.
- Üç tane türü vardır: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil. Bunların eklerini ezberlemek gerekir.

İNDEKS AKADEMİ

youtube/indeksakademisi

- Sıfat-fiiller genellikle sıfat tamlaması kurar. (kırılmaz cam - nasıl cam?)

Fiilimsi ekleri şunlardır:

- **İsim-fiil:** -mA, -Iş, -mAk (mayışmak)
- **Sıfat-fiil:** -An, -Ası, -mEz, -Ar, -dik, -EcEk, -mİş (anasımezdardikecekmiş)
- **Zarf-fiil:** “-ken, -Alı, -EslyE, ...-r ...-mAz, ...-A ...-A, -İp, -İnce, -ArAk, -mAdAn, -mAksızIn, -dİğİnA, -dİkçA, -cAsınA” (Ali madan dağında yaramazken ince ip atarak incelmeksizin dikçe durdu)

Buna göre,

I > bak-ıl-dığında (zarf-fiil)

II > yok

III > yaz-ıl-mış (sıfat-fiil)

IV > yay-ım-la-n-an (sıfat-fiil)

V > unut-ul-ma-y-acak (sıfat-fiil)

bilgilerine ulaşılır.

ABCDE

7. Parça incelendiğinde

- çağdaş > çağ-daş (-daş: isimden isim yapma eki)
- büyük > büyü-k (-k: fiilden isim yapma eki)
- çekilmesi > çek-il-me-s-i (il: fiilden fiil yapma eki, -me: isim-fiil eki yani yapım eki)
- ardında > art-ı-n-da (-ı: iyelik eki, -da: bulunma durumu eki, bu ekler çekim ekidir)
- ağırlığını > ağır-lık-ı-n-ı (-lık: isimden isim yapma eki)

bilgilerine ulaşılır.

ABCDE

8. Birinci boşluğa öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için noktalı virgül, ikinci boşluğa sıralı cümleleri ayırmak için virgül, üçüncü boşluğa eş görevli sözleri ayırdığı için virgül, dördüncü boşluğa özneyi ayırmak için virgül, beşinci boşluğa öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için noktalı virgül getirilmelidir.

ABCDE

9. Düzeltme işaretinin görevleri şunlardır:

- Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur: adem (yokluk), âdem (insan); adet (sayı), âdet (gelenek, alışkanlık); alem (bayrak), âlem (dünya, evren); aşık (eklem kemiği), âşık (vurgun, tutkun); hal (sebze, meyve vb. satılan yer), hâl (durum, vaziyet); hala (babanın kız kardeşi), hâlâ (henüz); rahim (esirgeme), rahîm (koruyan, acıyan); şura (şu yer), şûra (danışma kurulu) vb.
- Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine konur: dergâh, gâvur, karargâh, tezgâh, yadigâr, Nigâr; dükkân, hikâye, kâfir, kâğıt, Hakkârî, Kâzım; gül-gün, merzengûş; mahkûm, mezkûr, sükûn, sükût vb. Kişi ve yer adlarında ince l ünsüzünden sonra gelen a ve u ünlüleri de düzeltme işareti ile yazılır: Halûk, Lâle, Nalân; Balâ, Elâzığ, İslâhiye, Lâdik, Lâpseki, Selânik vb.
- Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için düzeltme işareti (şapka) kullanılır: (Türk) askeri ve askerî (okul), (İslam) dini ve dinî (bilgiler), (fizik) ilmi ve ilmî (tartışmalar), (Atatürk'ün) resmi ve resmî (kuruluşlar) vb.

Buna göre E seçeneğindeki "mali" şeklinde yazılmalıdır. Çünkü düzeltme işaretiyle yazıldığında herhangi bir anlam değişimine uğramaz, bu nedenle normal "i" ile yazılmalıdır.

ABCDE

10. Cümlelerin öğelerini bulabilmek için öğelerin sorularını bilmek ve bu soruları yükleme sormak gerekir. Yükleme bulmak için bir soru yoktur. Yükleme; iş, oluş, hareket, durum bildiren ve içinde yargıyı barındıran dil birimidir. Yükleme bulunurken "deyimler, yardımcı eylemler, tamlamalar, ikilemeler" ayrılmaz. Öğeleri bulmak için aşağıdaki sorular yükleme sorulur:

Özne: kim, ne

Belirtili nesne: kimi, neyi, nereyi

Belirtisiz nesne: ne (Önce özne bulunur, ardından bir kez daha "ne?" sorusu sorulursa nesne bulunmuş olur.)

Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı): kime, kimde, kimden, neye, neyde, neyden, nereye, nerede, nereden

Zarf tümleci: ne zaman, nasıl, niçin, kim için, ne ile, kim ile, ne kadar

Buna göre cümleler aşağıdaki şekilde öğelerine ayrılır:

I > Kolonyanın tarihi / Avrupa kentlerinde / yüzyıllar önce / başlamıştır. (özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem)

II > İlk örnekleri / Almanya'nın Köln kentinde / üretilmeye / başlanmıştır. (özne - dolaylı tümleç - dolaylı tümleç - yüklem)

III > Hoş kokusu / birçok ülkede / hızla yayılmasını / sağlamıştır. (özne - dolaylı tümleç - belirtili nesne - yüklem)

IV > Osmanlı Dönemi'nde / insanlar / kolonyayı / misafir ağırlarken / kullanmıştır. (zarf tümleci - özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)

V > Günümüzde / birçok kişi / kolonyayı / hijyen amacıyla / kullanmaktadır. (zarf tümleci - özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)

ABCDE

11. Parça incelendiğinde

- "bu" > işaret zamiri (ismin yerini işaret yoluyla tuttuğu için)
- "şey, kimse" > belgisiz zamir (ismin yerini belirsizlik yoluyla tuttuğu için)
- "ben" > kişi zamiri (ben, sen, o, biz, siz, onlar)
- "kendi" > dönüşlülük zamiri

bilgilerine ulaşılır. Parçada soru zamiri yoktur, soru zarfı vardır ("niçin" sözcüğü "olmuştu" fiilini etkilemiştir.)

ABCDE

12. Parçadaki "Hangi Merhemi Çalayım Bu Ağrıya adlı eserin kapağındaki dikkat çekici görsel...", Hem kırılmalılığı hem de iyileşme umudunu aynı anda hissettiriyor." ifadelerinden A, "dikkat çekici, davet etmek, dışa vurum" sözlerinden B, "...çizgiler kal bin derinliklerinde saklanan bir sızının dışa vurumu gibi." ifadesinden C, "Kapakdaki kırmızı, siyah-be-yaz figür ve renklerin süslediği çizgiler..." ifadesinden de D seçeneğine ulaşılır. Parçada "nedir?" sorusuna cevap veren tanımlama yoktur.

ABCDE

- 13.** Parça IV. cümleden itibaren ikinci paragrafa ayrılmalıdır çünkü ilk üç cümlede uçakların iniş takımlarının genel işlevi anlatılmaktadır: Önce iniş takımının öneminden söz edilir, ardından iniş sırasında enerjiyi sönmüleme görevi ve pist üzerindeki yönlendirme işlevi açıklanır. Yani I, II ve III. cümleler iniş takımının görevlerinin çevresinde birleşir. IV. cümleyle birlikte konu yön değiştirir ve artık iniş takımının ne işe yaradığından değil, uçakların görevlerine göre iniş takımı tasarımlarının nasıl değiştiğinden söz edilmeye başlanır. Nitekim V ve VI. cümleler de bu yeni düşüncüyü örnekleyip ayrıntılandırarak küçük yolcu uçakları ile büyük kargo uçakları arasındaki tasarım farklarını ve bunun özellikle tekerlek sayısı ile düzeninde görüldüğünü açıklar. Bu nedenle ikinci paragrafın başlangıcı IV. cümle olmalıdır.

ABCDe

- 14.** Parçada düşüncenin akışını bozan cümle III numaralı cümledir çünkü metnin genel akışı “Yüzüklerin Efendisi” romanında yer alan tek yüzüğün işlevi ve anlamı üzerine kuruludur. I. cümlede romanın geçtiği evren ve temel çatışma tanıtılmış, II. cümlede hikâyenin merkezindeki tek yüzükten söz edilmiştir. IV ve V. cümleler de bu yüzüğün sahibine güç verirken onu nasıl dönüştürdüğünü, bağımlılaştırdığını ve yalnızlaştırdığını anlatarak aynı düşünce çizgisini sürdürmektedir. Buna karşılık III. cümlede “Buna benzer fantastik eserlerde bu tip nesneler sıklıkla kullanılır.” denilerek metin, romandaki yüzüğün özel işlevinden uzaklaşıp genel olarak fantastik eserlerdeki benzer nesnelere yönelmektedir.

ABCDe

- 15.** Doğru cevap II ile IV’tür çünkü parçanın akışı şu şekilde olmalıdır: Önce I. cümlede insanların gıda güvenliğini genelde sadece pestisitlerle ilişkilendirdiği söylenir. Bunun hemen ardından bu düşünceye karşı çıkan IV. cümle gelmelidir: “Oysa gıda güvenliği yalnızca pestisit konusundan ibaret değildir.” Böylece önce yaygın düşünce verilir, sonra buna karşı asıl düşünce söylenmiş olur. Ardından III. cümle, gıda güvenliğinin neden sadece pestisit olmadığını açıklar çünkü bir gıdanın üretim, taşıma, depolama, satış ve hazırlanma aşamalarının hepsi bu konunun içindedir. II. cümledeki “Başka bir deyişle” sözü de tam burada devreye girer ve III. cümlede anlatılanları özetler: Mesele sadece gıdanın içinde ne olduğu değil, sofraya gelene kadar hangi aşamalardan geçtiğidir. Son olarak V. cümle de buradan bir sonuç çıkarır ve gıda güvenliğinin yalnızca üreticilerin değil, herkesin sorumluluğu olduğunu söyler.

ABCDe

- 16.** Doğru cevap D’dir çünkü parçada Türk edebiyatındaki anlatı geleneğinin destan, masal, halk hikâyesi, efsane, menkıbe, mesnevi gibi türlerle çok eski dönemlerden beri sürdüğü; bu geleneğin yüzyıllar içinde şekil, üslup ve içerik bakımından değişerek günümüze ulaştığı söyleniyor. Ardından 1860’lardan itibaren bu anlatı geleneğinin yeni bir yöne evrildiği, gazetenin yayın hayatına girmesiyle roman ve modern hikâye gibi türlerin de bu yeni mecra sayesinde okuyucuyla buluşabildiği belirtiliyor. Yani metin, anlatı geleneğinin tek bir biçimde kalmadığını; dönemseller değişimlere uyum sağlayarak hem tür bakımından dönüşüp hem de farklı araçlar üzerinden okura ulaşmayı sürdürdüğünü anlatıyor. A seçeneği parçaya uymaz çünkü metinde anlatı geleneğinin yalnızca konu bakımından değiştiği söylenmiyor; açıkça “şekil, üslup ve içerik değişikliğiyle” günümüze ulaştığı belirtiliyor. Dolayısıyla değişim alanını sadece “konu” ile sınırlandırmak parçayı daraltır; ayrıca “sınırlı değişim” ifadesi de metinde yoktur. B seçeneği de doğru değildir çünkü burada “masal, efsane ve mesnevi gibi türlerle şekillenen birikimin, yeni edebî türlerin etkisiyle önceki işlev alanını dönüştürdüğü” söyleniyor. Oysa parçada “işlev alanı” kavramı hiç geçmez; anlatılan şey, anlatı geleneğinin zaman içinde yön değiştirerek yeni türlerle ve yeni mecralarla okura ulaşmasıdır. Yani B, metne olmayan bir “işlev değişimi” yükler. C seçeneği ilk bakışta güçlü bir çeldiricidir çünkü gerçekten de metinde anlatı geleneğinin zamanla farklı bir yöne evrildiği ve yeni türlerle karşılaştığı söylenir. Ancak bu seçenek, parçanın son bölümündeki asıl önemli noktayı eksik bırakır: Gazetenin devreye girmesiyle anlatının okuyucuyla yeni bir mecra üzerinden buluşması. Yani C, “dönüşüm var ama okurla buluşma ve farklı araçlar üzerinden sürme” boyutunu yansıtmaz. E seçeneği ise parçayı gereğinden fazla daraltır çünkü metin sadece halk anlatılarından beslenen bir birikimden söz etmiyor, destandan mesneviye kadar çok geniş bir anlatı geleneğini kapsıyor. Ayrıca “gazeteye bağlı türlerle okuyucu nezdinde daha görünür hâle geldiği” ifadesi de uygun değildir çünkü parçada asıl vurgu görünürlükten çok, roman ve modern hikâye gibi türlerin gazete aracılığıyla okuyucuyla karşılaşabilmesi üzerinedir.

ABCDe

17. Doğru cevap E'dir çünkü parçada Rutherford'un atom modeliyle ilgili eleştirilerin varlığından söz edilse de bu eleştirilerin **hangi yöntemle** ortaya konulduğu belirtilmemiştir. Metinde, "...bazı köklü üniversitelerden araştırmacılar, bu modelin atomun bütün özelliklerini açıklamakta çeşitli sınırlılıklar ve yanlışlıklar taşıdığını belirtmiştir." denilerek eleştiri yapan kesimin kim olduğu verilir ancak bu araştırmacıların hangi bilimsel metotla, hangi deneysel ya da kuramsal yolla bu sonuca ulaştıkları açıklanmaz. Buna karşılık A seçeneği vardır çünkü Rutherford'un atomun merkezinde yoğun bir çekirdek bulunduğunu ileri sürmesinin "dönemin bilim anlayışında önemli tartışmalar doğurduğu" söylenir, bu da farklı görüşlerin oluşmasına zemin hazırladığını gösterir. B seçeneği vardır; "Rutherford'un ortaya koyduğu model, sonraki farklı bilimsel araştırmalar açısından önemli bir başlangıç noktası kabul edilmektedir." ifadesi, onun yaklaşımının sonraki araştırmalara yön verdiğini anlatır. C seçeneği vardır; "deneysel verilerden hareket eden yaklaşımı" ve "görerek inceleme ve kanıtın önemini ortaya koyması", onun gözlem ve ispata dayalı bir yöntem benimsediğini gösterir. D seçeneği vardır çünkü Rutherford'un çalışmalarının modern fiziğin gelişiminde önemli bir yere sahip olduğu, sonraki araştırmalar için başlangıç noktası oluşturduğu ve bilim tarihindeki değişim sürecinin dikkat çekici örnekleri arasında gösterildiği belirtilir; bu da onun bilimsel birikimin ilerleyen süreçlerinde etkiler bıraktığını gösterir.

ABCDE

18. Doğru cevap B'dir çünkü parçada yapay zekâ ile kurulan duygusal bağların gerçek insan ilişkileri üzerindeki etkileri anlatılmaktadır. Metinde, yapay zekâ ile kurulan ilişkinin tek taraflı olduğu, karşılık beklemediği, sınır koymadığı ve hayal kırıklığı yaratmadığı söylenerek bunun gerçek ilişkilerin doğasına aykırı olduğu vurgulanıyor; ardından özellikle bağlanma kaygısı olan bireylerin bu tür ilişkilere daha kolay tutunduğu, bunun da uzun vadede gerçek insan ilişkilerinden kaçınmayı artırabileceği, psikolojik sağlamlılığı geliştirmeyeceği ve kişinin gerçek sosyal ortamlarda uyum sorunu yaşamasına yol açabileceği belirtiliyor. Yani sözlerin odağında yapay zekâ ile kurulan duygusal bağın bireyin kişiler arası ilişkilerine ve sosyal uyumuna ne gibi sonuç-

lar doğuracağı vardır, bu da doğrudan B şıkkındaki soruya karşılık gelir. Diğer seçenekler bu kapsamı tam karşılamaz: A seçeneği gündelik yaşamı düzenleme gücünü sorar oysa metin ilişki sonuçlarını tartışır, C seçeneği dijital etkileşim biçimlerinin toplumsal hayatta da aranıp aranmadığını sorgular, bu metnin ana konusu değildir; D seçeneği toplumsal davranışların temelden değişmesi gibi daha geniş ve genelleşici bir iddia taşır, parça ise bireysel ilişki düzeyinde sonuçlardan söz eder; E seçeneği bağlanma biçimlerine göre farklılık meselesine kısmen değinse de metnin asıl odağı bu farklılığın kendisi değil, yapay zekâ ile kurulan bağın gerçek insan ilişkileri üzerindeki etkileridir.

ABCDE

19. Doğru cevap A'dır çünkü parçada sosyal güvenlik sistemlerinin yalnızca bireylere gelir ve sağlık güvencesi sağlayan yapılar olduğu söylenmekle kalmıyor; aynı zamanda bu sistemlerin nüfus yapısındaki değişimler, yaşam süresinin uzaması, doğum oranlarındaki farklılaşmalar, iktisadi koşullar ve istihdam düzeyi gibi etkenlerden doğrudan etkilendiği vurgulanıyor. Hatta metinde, bu değişimler nedeniyle sosyal güvenlik politikalarının yeniden değerlendirilmesinin gerekli olabileceği ve birçok ülkede sistemlerin geleceğine yönelik farklı düzenlemeler yapıldığı açıkça belirtiliyor. Bu da sosyal güvenlik sistemlerinin toplumsal ve ekonomik değişimlere bağlı olarak yeniden düzenlenme ihtiyacı gösterebildiğini ortaya koyar, dolayısıyla A seçeneği parçanın ana düşüncesiyle tam uyumludur. B'de emeklilerin ekonomik beklentilerinin yeterince karşılanamadığı söyleniyor ama parçada böyle bir yetersizlikten söz edilmiyor, C'de işlev alanında daralma ifadesi var oysa metinde sürdürülebilirlik ve yeniden düzenleme vurgulanıyor, daralma değil; D'de ekonomik koşulların yasal yaptırımlarla biçimlendirilmesi gibi bir ayrıntı yok, E'de ise sağlık hizmetlerine erişim etkisinin yönetim anlayışına göre değiştiği söyleniyor fakat metin böyle bir ülke yönetimi karşılaştırması yapmıyor.

ABCDE

20. Doğru cevap D'dir çünkü parçada Black Panther'ın süper kahraman filmlerinin alışılmış kalıplarının dışına çıktığı, yalnızca aksiyon ve teknolojiye yaslanmayıp sömürgecilik, kültürel kimlik, tarihsel hafıza, toplumsal sorumluluk gibi sosyal ve kültürel meseleleri anlatısının merkezine taşıdığı söylenmektedir; bu da A ve E seçeneklerini karşılar. Ayrıca filmin, görsel başarısının yanında Afrika kökenli karakterlerin merkezde olduğu bir temsil alanı oluşturarak kültürel görünürlük tartışmalarını yeniden canlandırdığı belirtilir; bu nedenle B seçeneğine değinilmiştir. Yine metinde, filmin eleştirel yönlerinden birinin teknoloji ile gelenek arasında kurduğu köprünün kimi zaman idealize edilmiş bir dengede olması olduğu ifade edilir; bu da C seçeneğindeki olumsuz değerlendirme boyutunu karşılar. Ancak D seçeneğinde sözü edilen, filmin gişe başarısının yapım şirketinin sonraki film tercihlerini etkileyen sonuçlar doğurması meselesi parçada hiç yoktur. Metin, "Black Panther"ın gişe başarısından ve geniş kitleler üzerindeki etkisinden söz etse de bunun yapım şirketinin sonraki kararlarına nasıl yansıdığına ilişkin herhangi bir bilgi vermez.

ABCDE

21. Doğru cevap B'dir çünkü parçada Black Panther'ın yalnızca bir süper kahraman filmi olmadığı, aynı zamanda Afrika kökenli karakterlerin merkezde olduğu bir temsil alanı oluşturarak popüler sinemada uzun süre geri planda kalan kültürel görünürlüğe ilişkin çatışmalı fikirleri yeniden canlandırdığı açıkça söylenmektedir. Buradan, filmin kültürel temsile ilişkin karşıt görüşleri ve tartışmaları görünür kılan bir işlev üstlendiği sonucuna ulaşılır; bu da doğrudan B seçeneğini karşılar. A seçeneği yanlıştır çünkü parçada filmin toplumsal meseleleri izleyici beklentilerine göre biçimlendirdiğine dair bir bilgi yoktur. C seçeneği doğru değildir, filmde teknoloji unsurlarının kullanıldığı ve yapımın kapalı gişe olduğu belirtilse de gişe başarısının özellikle teknolojik gelişmelerle olay örgüsünü güçlü biçimde birleştirmesinden kaynaklandığı söylenmez. D seçeneği ilk bakışta yakın görünse de metinde "izleyicide sosyal farkındalık yarattığı" gibi doğrudan bir yargı yoktur, çeldiricidir; yalnızca toplumsal ve kültürel meseleleri gündeme taşıdığı belirtilir. E seçeneğinde ise filmin başarısının benzer yapımların sayısını artırdığı söyleniyor oysa parçada buna ilişkin hiçbir bilgi verilmemiştir.

ABCDE

22. Doğru cevap C'dir çünkü parçada melankolinin yalnızca basit bir hüznün hâli olmadığı, insanın geçmişi, beklentileri ve kayıplarıyla kurduğu içsel hesaplaşmadan doğan, zamana yayılan eksiklik hissiyle ilişkili, çok katmanlı bir deneyim alanı olduğu anlatılıyor. Ayrıca metinde melankolinin bireyi çevresinden uzaklaştırabilen bir ruhsal ağırlık gibi görünse de kimi zaman düşünsel derinliği artıran bir sorgulama alanı oluşturabildiği ve bireyin kendisiyle yüzleşmesini sağlayan bir düşünme biçimiyle ilişkili olduğu özellikle vurgulanıyor. Bu yüzden melankolinin, bireyin iç dünyasında sorgulama süreçlerini besleyebilen çok boyutlu bir deneyim alanı oluşturabildiğini söyleyen C seçeneği parçayla tam uyumludur. A seçeneği doğru değildir çünkü parçada melankolinin toplumsal ilişkilerde yaşanan sorunları görünür kılmasından değil, bu ilişkileri etkileyebilen bir ruh hâli olmasından söz edilir. B seçeneği doğru değildir çünkü melankolinin belirgin nedenlere bağlı ve geçici bir ruhsal durum olduğu değil, çoğu zaman açık bir neden etrafında şekillenmeyen ve zamana yayılan bir deneyim olduğu belirtilir. D seçeneği doğru değildir, sanatçıların üretim süreçlerinde melankolinin izlerine rastlandığı söylenir ama bunun hepsinde ortak ve benzer etkiler doğuran tek tip bir duygusal eğilim olduğu söylenmez. E seçeneği ise parçayı daraltır çünkü melankoli dış çevreyle ilişkiyi etkileyebilse de metinde bunun temel nedeninin gündelik yaşam baskıları olduğu belirtilmez, aksine daha çok bireyin içsel hesaplaşması öne çıkarılır.

ABCDE

23. Doğru cevap D'dir çünkü parçada melankolinin, bireyin geçmişi, beklentileri ve kayıplarıyla kurduğu içsel hesaplaşmadan doğabileceği; bu ruh hâlinin zaman algısını dönüştürebildiği, gündelik yaşama katılımı zorlaştırabilirdiği ve kimi zaman düşünsel derinliği artıran bir sorgulama alanı oluşturabildiği belirtilmektedir. A seçeneği elenmez çünkü parçada melankolinin, bireyin "kendi geçmişi, beklentileri ve kayıplarıyla kurduğu içsel hesaplaşmanın bir sonucu" olarak ortaya çıkabildiği açıkça söylenmektedir; dolayısıyla geçmiş ve beklentilerle kurulan ilişkinin melankoliyi besleyebileceği metinde vardır. B seçeneği de doğrudur; metnin sonunda melankolik deneyimin "bireyin zaman algısını dönüştürebilen" ve "kişinin gündelik yaşama katılımını zorlaştırabilen" çok katmanlı bir süreç olduğu belirtilir, bu da zaman algısı ve günlük yaşam düzeni üzerinde etkiler oluşturabileceğini gösterir. C seçeneği de parçaya uygundur çünkü melankolinin kimi zaman "düşünsel derinliği artıran bir sorgulama alanı" oluşturabildiği, ayrıca sanat ve edebiyat tarihinde birçok düşünür ve sanatçının üretim süreçlerinde melankolinin izlerine rastlandığı ifade edilir; buradan sanatsal üretimde derinleştirici bir yönü olabileceği sonucu çıkarılır. E seçeneği de elenmez; metinde melankolinin romantize edilmesinin yani daha estetik/lirik bir duygu gibi sunulmasının, bu ruh hâlinin birey üzerindeki yıpratıcı etkilerini görünmez kılabilirdiği belirtilmektedir.

ABCDE

24. Doğru cevap A'dır çünkü parçanın sonunda geçen "kalabalığın içinde yankılanan sessiz bir gölge" sözü, şehirde gün boyu birçok insanla aynı ortamı paylaşmasına rağmen kişinin kendini görünmez, yalnız, içsel olarak kopuk ve ait hissedemeyen biri gibi hissetmesini anlatır. Parçanın genelinde de büyük şehir yaşamının bireyi kalabalığın içine yerleştirdiği fakat buna rağmen onda derinleşen bir yalnızlık hissi, yüzeysel ilişkiler ve yabancılaşma ürettiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla bu söz, insanlarla sürekli temas hâlinde olsa bile kendisini çevresine ait hissedemeyen bireyin yaşadığı içsel yalnızlığı karşılar.

ABCDE

25. Doğru cevap D'dir çünkü parçada şehir yaşamının birey üzerinde yalnızlık, yabancılaşma, yüzeysel ilişkiler, zaman baskısı ve iç ritmini kaybetme gibi etkiler oluşturabildiği anlatılsa da toplumsal ilişkilerin tamamen yok olması ya da insanların sosyal hayattan bütünüyle izole olması gibi kesin sonuca yer verilmemektedir. Metinde bireyin kalabalıklar içinde bile yalnız hissedebileceği, aynı mekânları paylaşan insanların anlamlı yakınlık kurmakta zorlanabileceği ve şehir yaşamının çelişkili bir yapı sergileyerek hem aidiyet hem yabancılaşma üretebildiği söylenir; bu nedenle A, B, C ve E parçayla uyumludur. Nitekim A seçeneğindeki "kalabalık içinde yalnız hissetme" metnin ana vurgularından biridir; B seçeneği farklı deneyimlere rağmen ilişkilerin yüzeysel kalabilmesi düşüncesini karşılar; C seçeneği, zamanın hızına yetişme kaygısıyla bireyin kendi ritmini kaybetmesi ve kişisel zamanının daralmasıyla örtüşür; E seçeneği de şehir yaşamının bir yandan özgürlük hissi verirken bir yandan görünmez baskı üretmesi düşüncesine dayanır.

ABCDE

26. Doğru cevap A'dır çünkü parçada şehir yaşamının bireye bir yandan hareketlilik, çeşitlilik ve özgürleşme duygusu sunduğu; öte yandan zamanın hızına yetişme kaygısı, daralan kişisel zaman, yüzeysel ilişkiler, yalnızlık ve yabancılaşma üreterek bireyin kendi ritmini ve iç sesini kaybetmesine yol açabildiği anlatılmaktadır. Özellikle "şehir, insanı kalabalığın içine yerleştirirken onun iç sesini çoğu zaman bastıran bir uğultu da üretmektedir" sözü, şehir yaşamının kişiye dışarıdan imkânlar sunarken içeride onun kendisiyle kurduğu bağı zayıflatabilen görünmez bir baskı düzeni oluşturduğunu gösterir. Bu nedenle A seçeneğindeki "insanlara hareket alanı açarken bireyin kendisiyle kurduğu ilişkiyi zayıflatabilen görünmez bir düzen kurmaktadır" yargısı parçanın ana düşüncesiyle tam uyumludur. Diğer seçenekler ise metinde yoktur ya da metni daraltır: B'de teknolojik gelişmelerin önceki dönemlere göre hızlı bir değişim yarattığı söyleniyor ama parça şehir yaşamını teknoloji merkezli değil, genel yaşam ritmi ve kalabalık bağlamında ele alıyor; C'de günlük yaşam planlarını yeniden düzenleme ihtiyacı vurgulanıyor oysa metinde plan yapmaktan çok, ritim kaybı ve zaman baskısı öne çıkıyor; D'de kültürel etkilenme, E'de ise maddi beklentilere göre değişme gibi metinde bulunmayan ayrıntılar var.

ABCDE

27 - 30. sorular aşağıdaki tabloya göre çözülmüştür.

1. tablo

	Pazartesi (4)	Salı (3)
Resim	C / F	F / C
Tiyatro	A	
Müzik		E
Fotoğraf	G D	B

2. tablo

	Pazartesi (4)	Salı (3)
Resim		E
Tiyatro	A	
Müzik	C / F	F / C
Fotoğraf	G D	B

27. Tablolar incelendiğinde cumartesi günü Doruk'un atölyeye katıldığı görülür.

ABCDE

28. Tablolar incelendiğinde Baran ve Doruk aynı atölyeye (fotoğraf) katılmıştır.

ABCDE

29. A) Resim atölyesine katılan kişi sayısı tiyatro atölyesine katılan kişi sayısı ile aynıdır. (2. tablo)
 B) Resim atölyesine katılan kişi sayısı müzik atölyesine katılan kişi sayısı ile aynıdır. (yanlış)
 C) Müzik atölyesine katılan kişi sayısı tiyatro atölyesine katılan kişi sayısından fazladır. (2. tablo)
 D) Müzik atölyesine katılan kişi sayısı tiyatro atölyesine katılan kişi sayısı ile aynıdır. (1. tablo)
 E) Resim atölyesine katılan kişi sayısı müzik atölyesine katılan kişi sayısından fazladır. (1. tablo)

ABCDE

30. "Elif ve Furkan aynı gün atölyeye katılmış, Elif resim atölyesine katılmıştır." ifadesinden ötürü 2. tabloya bakılmalıdır. Bu durumda Ceyda ve Doruk aynı gün (cumartesi) farklı atölyelere (müzik-fotoğraf) katılmışlardır.

ABCDE

31.

$$\begin{aligned}
 & \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} \right) \cdot \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{3} \right) \\
 & \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{3} \right) \cdot \left(\frac{2}{1} - \frac{1}{4} \right) \cdot \left(\frac{3}{1} - \frac{1}{5} \right) \\
 & \left(\frac{2}{2} - \frac{1}{2} \right) \cdot \left(\frac{3}{3} - \frac{1}{3} \right) \\
 & = \left(\frac{3}{3} - \frac{1}{3} \right) \cdot \left(\frac{8}{4} - \frac{1}{4} \right) \cdot \left(\frac{15}{5} - \frac{1}{5} \right) \\
 & = \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \\
 & = \frac{2}{3} \cdot \frac{7}{4} \cdot \frac{14}{5} \\
 & = \frac{1}{49} \\
 & = \frac{5}{49}
 \end{aligned}$$

ABCDE

32.

$$\begin{aligned}
 (24)^2 &= (2^3 \cdot 3)^2 = 2^6 \cdot 3^2 \\
 (0,09)^{-2} &= \left(\frac{9}{100} \right)^{-2} = \left(\left(\frac{3}{10} \right)^2 \right)^{-2} \\
 &= \left(\frac{3}{10} \right)^{-4} = \left(\frac{10}{3} \right)^4 = \left(\frac{2 \cdot 5}{3} \right)^4 \\
 2^6 \cdot 3^2 \cdot \frac{2^4 \cdot 5^4}{3^4} &= 2^x \cdot 3^y \cdot 5^z
 \end{aligned}$$

Not: $a^x \cdot a^y = a^{x+y}$

$$\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$$

$$2^{10} \cdot 3^{-2} \cdot 5^4 = 2^x \cdot 3^y \cdot 5^z$$

$$x = 10$$

$$y = -2$$

$$z = 4$$

$$x + y + z = 10 - 2 + 4 = 12$$

ABCDE

$$33. \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}} - 2\sqrt{6} = \frac{(\sqrt{3} + \sqrt{2}) \cdot (\sqrt{3} + \sqrt{2})}{(\sqrt{3} - \sqrt{2}) \cdot (\sqrt{3} + \sqrt{2})} - 2\sqrt{6}$$

$$(\sqrt{3} + \sqrt{2})$$

Eşlenik alırsız.

$$= \frac{3 + 2\sqrt{6} + 2}{3 - 2} - 2\sqrt{6}$$

$$= 5 + 2\sqrt{6} - 2\sqrt{6}$$

$$= 5$$

$$34. 0,20 - 0,05 = 0,15$$

$$0,40 + 0,05 = 0,45$$

$$\frac{(0,15) \cdot (0,45)^{-1}}{(0,5)^{-1}} = \frac{\frac{15}{100} \cdot \frac{100}{45_3}}{\frac{10}{5_2} \cdot 2}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2}} = \frac{1}{6}$$

$$35. \begin{array}{r} \text{X X 8} \\ 5 \text{ Y Y} \rightarrow 8 \\ + \text{Z 4} \\ \hline 880 \end{array} \quad \begin{array}{r} 778 \\ 588 \\ + 54 \\ \hline 1420 \end{array}$$

$$x = 7$$

$$y = 8$$

$$z = 5$$

$$x \cdot y \cdot z = 7 \cdot 8 \cdot 5$$

$$= 280$$

$$36. \frac{8x + 24}{x} = \frac{8x}{x} + \frac{24}{x}$$

$$= 8 + \frac{24}{x}$$

$$1, 2, 3, 4, 6, 12$$

$$1 + 2 + 3 + 4 + 6 + 12 = 28$$

37. Üslü ifadelerin üslerini aynı yaparız.

$$x = (3^3)^3 = 27^3$$

$$y = 8^7 = (2^3)^7 = 2^{21} = (2^7)^3 = (128)^3$$

$$z = 5^6 = (5^2)^3 = (25)^3$$

Tabanları sıralarız

$$(128)^3 > (27)^3 > (25)^3$$

$$y > x > z$$

38. $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$ iki kare farklıdır.

$$(a - b)(a + b) = 80(\sqrt{a} - \sqrt{b})(\sqrt{a} + \sqrt{b})$$

$a - b$ 'yi iki kare farkı biçiminde yazabiliriz.

$$a - b = (\sqrt{a} + \sqrt{b})(\sqrt{a} - \sqrt{b})$$

$$(\sqrt{a} - \sqrt{b})(\sqrt{a} + \sqrt{b})(\sqrt{a} + \sqrt{b}) = 80(\sqrt{a} - \sqrt{b})$$

$$\underbrace{(\sqrt{a} + \sqrt{b})}_{10} = 80$$

$$(\sqrt{a} + \sqrt{b}) \cdot 10 = 80$$

$$(\sqrt{a} + \sqrt{b})^2 = (8)^2$$

iki tarafın karesini alırsız.

$$\underbrace{a + b}_{10} + 2\sqrt{a \cdot b} = 64$$

$$\sqrt{a \cdot b} = 27 \text{ iki tarafın karesi alınır.}$$

$$a \cdot b = 729$$

ABCD E

İNDEKS AKADEMİ

ABCD E

youtube/indexsakademi

ABCD E

ABCD E

ABCD E

ABCD E

39. $\frac{|y|}{2-y} = x+3 = |x|$ ikinci eşitliğe bakarsak

$$\begin{aligned} x+3 &= |x| \\ x+3 &= x & x+3 &= -x \\ 3 &= 0 & 2x &= -3 \\ \text{sağlamaz} & & x &= -\frac{3}{2} \end{aligned}$$

ilk eşitlik için:

$$\begin{aligned} \frac{|y|}{2-y} &= \left| -\frac{3}{2} \right| \\ \frac{y}{2-y} &\neq \frac{3}{2} & \frac{-y}{2-y} &\neq \frac{3}{2} \\ 2y &= 6-3y & -2y &= 6-3y \\ 5y &= 6 & y &= 6 \\ y &= \frac{6}{5} & \text{eşitliğin bir tarafı negatif} & \\ & & \text{olur sağlamaz.} & \\ \frac{-3}{2} - \frac{6}{5} &= \frac{-15}{10} - \frac{12}{10} = \frac{-27}{10} \end{aligned}$$

(5) (2)

40. $\begin{cases} \text{Tek} \cdot \text{Tek} = \text{Tek} \\ \text{Tek} \cdot \text{Çift} = \text{Çift} \end{cases}$ $\begin{cases} x = \text{tek} \\ y - z = \text{tek} \\ y - t = \text{çift} \end{cases}$ olmalıdır.

x	y	z	t
T	T	Ç	T
T	Ç	T	Ç

I. $x \cdot t + y \cdot t \rightarrow t$ parantezine alırız.
 $t(x+y)$

$$\begin{cases} T \cdot (T+T) = \text{Ç} \\ \text{Ç} \cdot (T+\text{Ç}) = \text{Ç} \end{cases} \text{ her durumda çifttir.}$$

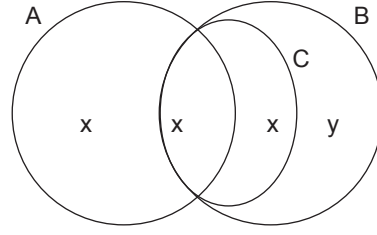
II. $y \cdot z + y \cdot t \rightarrow y$ parantezine alırız.
 $y(z+t)$

$$\begin{cases} T \cdot (\text{Ç}+T) = T \\ \text{Ç} \cdot (T+\text{Ç}) = \text{Ç} \end{cases} \text{ her durumda çift olmaz.}$$

III. $z \cdot t + z \cdot x \rightarrow z$ parantezine alırız.
 $z(t+x)$

$$\begin{cases} \text{Ç} \cdot (T+T) = \text{Ç} \\ T \cdot (T+\text{Ç}) = T \end{cases} \text{ her durumda çift olmaz}$$

41.



$$s(A \setminus B) = s(C \setminus A) = s(A \cap B) = x$$

$$A \cup C = 6$$

$$3x = 6$$

$$x = 2$$

$$s(B) = 27 \text{ olduğundan; } 2x + y = 27$$

$$y = 23 \text{ tür.}$$

$$A \cup B \cup C = 3x + y = 3 \cdot 2 + 23 = 29$$

ABCDE

42. $\frac{x \cdot y}{x \text{ ve } y \text{ zıt işaretli } x \cdot y \text{ negatif}} < 0 < \frac{y}{z} < \frac{x \cdot y}{z} < \frac{x \cdot y}{x \cdot y \text{ negatif olduğundan } z \text{ kesin negatiftir.}}$

$x : + \quad y : - \quad z : -$

ABCDE

43. $f(4+2x) = 4x+3 \rightarrow x$ yerine $\frac{x-4}{2}$ yazıp $f(x)$ 'i buluruz.

$$f(x) = 2x - 5$$

$$g(x+6) = 4x+3 \rightarrow x \text{ yerine } x-6 \text{ yazıp } g(x)'i \text{ buluruz.}$$

$$g(x) = 4x - 21$$

$$\begin{aligned} (f \circ f)(a) &= 2(2a - 5) - 5 \\ &= 4a - 15 \end{aligned}$$

$$g(2a) = 8a - 21$$

$$(f \circ f)(a) = 4a - 15$$

$$8a - 21 = 4a - 15$$

$$4a = 6$$

$$a = \frac{3}{2}$$

ABCDE

ABCDE

ABCDE

44. Onlar basamağı 6'dır. B = 6, A6C

24 ile bölünüyorsa 8 ve 3 ile tam bölünür.

168 → En küçük ABC sayısıdır.

960 → En büyük ABC sayısıdır.

$$960 - 168 = 792$$

ABCDe

45. Tablo soru çözme hızı düşük olana göre düzenlenmiştir.

İlk iki satıra bakıldığında Arda'nın hızı Bora ve Deniz'den düşüktür.

Arda: 9

Bora: 14

Deniz: 16 → Arda ve Deniz'in hızları toplamı 25'tir.

Efe: 11

Cem: 6

Sıralanışları: Cem-Arda-Efe-Bora-Deniz

ABCDe

46.

1. aşama	2. aşama	3. aşama
6 puan	4 puan	1 puan
a	b	c

$$a + b + c = 57$$

$$6a + 4b + c = 144$$

$$6a = 4b + c = 72$$

$$a = 12$$

1. aşama: 6 puan 12 görev

2. aşama: 4 puan 9 görev

3. aşama: 1 puan 36 görev

2. aşamadan $4 \cdot 9 = 36$ puan alır. 3. aşamadan $1 \cdot 36 = 36$ puan alır. İkinci ve üçüncü aşamalardan toplam 72 puan alır. Birinci aşamalardan toplam 72 puan alır.

İlk aşamada 12 görev tamamlanmıştır.

ABCDe

47. 1. Yol

3 GB

5GB

8GB

Adet $x = 13$

$y = 11$

$z = 4$

3 GB kullanılmıyorsa diğerlerinden üçer tane fazla kullanılacaktı.

$$3x + 5y + 8z = 5(y + 3) + 8(z + 3)$$

$$3x + 5y + 8z = 5y + 8z + 39$$

$$3x = 39$$

$$x = 13$$

5 GB kullanılmıyorsa diğerlerinden beşer tane fazla kullanılacaktı.

$$3x + 5y + 8z = 3(x + 5) + 8(z + 5)$$

$$3x + 5y + 8z = 3x + 8z + 55$$

$$5y = 55$$

$$y = 11$$

8 GB kullanılmıyorsa diğerlerinden dörder tane fazla kullanılacaktı.

$$3x + 5y + 8z = 3(x + 4) + 5(y + 4)$$

$$3x + 5y + 8z = 3x + 5y + 32$$

$$8z = 32$$

$$z = 4$$

$$\text{Toplam veri: } 3 \text{ GB} \cdot 13 + 5 \text{ GB} \cdot 11 + 8 \text{ GB} \cdot 4 = 126 \text{ GB}$$

2. Yol

3 GB depolama alanı kullanılmadığında diğer depolama alanlarından 3'er tane kullanılır.

$$3 \text{ GB} = 5 \cdot 3 + 8 \cdot 3 = 15 + 24 = 39 \text{ birimdir.}$$

5 GB depolama alanı kullanılmadığında diğer depolama alanlarından 5'er tane kullanılacaktı.

$$5 \text{ GB} = 3 \cdot 5 + 8 \cdot 5 = 15 + 40 = 55 \text{ birimdir.}$$

8 GB depolama alanı kullanılmadığında diğer depolama alanlarından 4'er tane kullanılacaktı.

$$8 \text{ GB} = 3 \cdot 4 + 5 \cdot 4 = 12 + 20 = 32$$

$$\text{Toplam: } 39 + 55 + 32 = 126 \text{ GB veri kullandılar.}$$

ABCDe

48. İlk 6 gün doğru cevap sayısı:

$$80 \cdot \frac{45}{100} = 36$$

Cevapladığı soru sayısının en az olması için boş bıraktığı 4 soru dışında hepsini doğru cevapladığını varsayalım.

İlk 6 gün 80 soru
çözdü

D Y B
36

Son gün

D Y B
a b 4
12 0

$$(80 + a + b + 4) \cdot \frac{50}{100} = 36 + a$$

$$84 + a + b = 72 + 2a$$

$$12 = \frac{a - b}{12}$$

Son gün cevapladığı soru sayısı 16'dır.

ABCDE

49. İlk durumda 24 açık, 24 koyu renkte kare vardır.

$$\text{Son durumda } \frac{24 - x}{24 + x} \cdot \frac{1}{3}$$

İçler dışlar çarpım yaparız.

$$24 \cdot 3 - 3 \cdot x = 24 + x$$

$$48 = 4x$$

$$12 = x$$

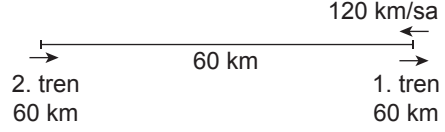
ABCDE

50. Abla 12 yaşında kullanmaya başladı. 4 yıl sonra bıraktı. → 16 yaşında Ali ablası tableti bıraktıktan 3 yıl sonra 2020 yılında kullanmaya başlamıştır. → 2020 yılında ablası 19 yaşındadır.

2026 yılında ablası 19 + 6 = 25 yaşındadır.

ABCDE

51.



1. tren yola çıktı 1 saat sonra diğer tren yola çıktı. Yani 2 tren arası hep 60 km mesafe vardır. B'den A'ya hareket eden 120 km sabit hızla araçla birinci 60 km hızla hareket eden trenin karşılaşma süresini bulalım.

$x = v \cdot t$ Birbirlerine doğru hareket eden araçların hızı toplanır.

1. ve 2. tren arasındaki mesafe 60 km'dir.

$$60 = (60 + 120) \cdot t$$

$$\frac{60}{180} = t \rightarrow \text{dakika çevirmek için 60 ile çarpalım.}$$

$$\frac{60}{180} \cdot 60 = 20 \text{ dk}$$

20 dk sonra 10:20 olur.

ABCDE

52. 6'nın katları 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 = 21 (En küçük iki basamaklı alttan sayı)

$$2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 27$$

$$14 + 15 + 16 + 17 + 18 + 19 = 99 \text{ (En büyük iki basamaklı alttan sayı)}$$

$$\text{Terim sayısı} = \frac{\text{Son Terim} - \text{İlk Terim}}{\text{Artış Miktarı}} + 1$$

$$\frac{99 - 21}{6} + 1 = 14$$

ABCDE

53. 1. grafikten:

Doktor	Hemşire	Hasta Bakıcı
180°	108°	72°
5k	3k	2k

Açılarla orantılı değerler verdik

$$10k = 460$$

$$k = 46$$

$$\text{Hasta bakıcı sayısı } 2k = 2 \cdot 46$$

$$= 92$$

ABCDE

54. 1. grafikten:

Doktor	Hemşire	Hasta Bakıcı
180°	108°	72°
5k	3k	2k

Açılarla orantılı değerler verdik

2. grafikten

Doktor	Hemşire	Hasta Bakıcı
40	30	35 Yaş ortalamaları

$$40 \cdot 5k = 200k$$

$$30 \cdot 3k = 90k$$

$$35 \cdot 2k = 70k$$

+

360 k → yaşlar toplamı

5k + 3k + 2k = 10k → kişi sayısı

Yaşları ortalaması: $\frac{360k}{10k} = 36$ 'dır.

ABCDE

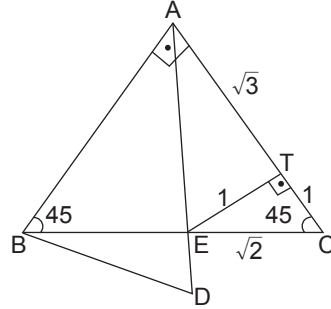
56.

	Sol	Orta	Sağ
P	Deniz	Ali	Yiğit
S	Ali	Deniz	Yiğit
Ç	Deniz	Ali	Yiğit
P	Ali	Deniz	Yiğit
C	Ali	Yiğit	Deniz

Deniz'in ortada oturma ihtimali: $\frac{2}{5}$ 'dir.

ABCDE

57.



ABC ikizkenar dik üçgendir.

|EC| uzunluğunu bulmak için |AC|'ye dikme indirdik 45 45 90 üçgeninden |EC| $\sqrt{2}$ ile orantılı bir değer olur. Oran sorulduğu için $\sqrt{2}$ diyebiliriz.

ABC ikizkenar dik üçgendir.

|AB| = |AC| = $\sqrt{3} + 1$ 'dir.

$$\frac{|AB|}{|EC|} = \frac{1 + \sqrt{3}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2(\sqrt{2})}$$

eşlenik ile çarpabiliriz.

ABCDE

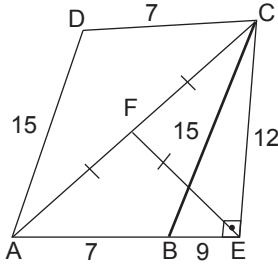
55.

	Sol	Orta	Sağ
P	Deniz	Ali	Yiğit
S	Ali	Deniz	Yiğit
Ç	Deniz	Ali	Yiğit
P	Ali	Deniz	Yiğit
C	Ali	Yiğit	Deniz

Verilen bilgilere göre tablo oluşturulduğunda Yiğit Cuma günü ortada oturmuştur.

ABCDE

58.



BEC üçgeninde 3 – 4 – 5 özel üçgeni vardır.

$$|CE| = 12$$

AEC üçgeninde muhteşem üçlü vardır.

$$|AF| = |FC| = |EF|$$

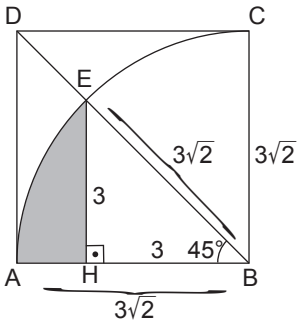
AEC üçgeninde 16 – 12 – 20 özel üçgen vardır.

$$|AC| = 20$$

$$|EF| = 10 \text{ dur.}$$

ABCDE

59.



$$A(ABCD) = 18 \text{ cm}^2$$

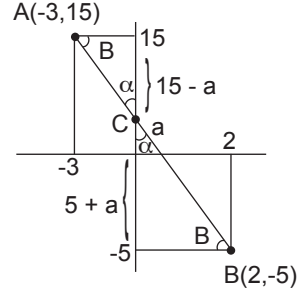
$$|AB| = |BC| = |AD| = |CD| = 3\sqrt{2}$$

$\widehat{ABE}$ açısı 45° dir. Çemberin alanının $\frac{1}{8}$ 'ini bulup EHB üçgeninin alanını çıkarırız.

$$\begin{aligned} \pi \frac{(3\sqrt{2})^2}{8} - \frac{3 \cdot 3}{2} &= \frac{18\pi}{8} - \frac{9}{2} \\ &= \frac{9\pi}{4} - \frac{9}{2} \end{aligned}$$

ABCDE

60.



$$AB \text{ doğru parçasının eğimi } \frac{-5 - 15}{2 - (-3)} = \frac{-20}{5} = -4$$

[AB]'nin denklemi: A noktasına göre

$$d: y - 15 = -4(x - (-3))$$

$$y - 15 = -4(x + 3)$$

C(0, a) bu doğruyu sağlamalı. Yani $x = 0, y = a$

$$a - 15 = -4(0 + 3)$$

$$a - 15 = -12$$

$$a = 3$$

C noktasının orijine uzaklığı 3'tür.

ABCDE

1. İslam öncesi dönemde Türkistan'da yaşayan Türk toplulukları, hayvancılıkla geçimlerini sağlamış ve konargöçer bir yaşam sürdürmüşlerdir. Kurganlardan çıkan eşyalar, Türklerin yaşam koşullarını yansıtmaktadır. Mezarlarda kişisel eşyalara rastlanması ise ölümden sonraki hayatı işaret eder. Dolaşısıyla B ve C seçeneklerindeki ifadelerle ulaşılır.

Metinde dünyanın en eski halısından bahsedilmektedir. Bu durum A seçeneğindeki ifadeyi doğrular.

Türkler atı evcilleştirerek hem binek hayvanı olarak hem de ticaretle kullanmışlardır. Metinde yer alan "at koşum takımları" bu durumun kanıtıdır. Bu durumda E seçeneği de elenmelidir.

Ancak D seçeneğindeki ifadeye ulaşılamaz. Metinde atlı bozkır yaşantısı ve konargöçer toplum hayatının detayları yer almaktadır. Türkler o dönemde taşınabilir eşyaları kullanmışlardır. Kurganlardan tahıl kalıntılarının çıkması Türklerin bütünüyle yerleşik toplum düzenine geçtiğini kanıtlamaz.

ABCDE

2. Büyük Selçuklu ve Türkiye Selçuklularında sultanın başkanlığını yaptığı Divan-ı Saltanat'ın dışında birçok alt divan bulunmaktadır. Bu divanların her birinin farklı bir görevi bulunmaktadır.

A, B, D ve E seçeneklerindeki divanların görevleri doğru olarak açıklanmıştır.

Ancak III numaralı öncülde yer alan Divan-ı İshraf'ın temel görevi; devletin mali ve idari işlerinin denetlenmesidir. Bu divan, yapılan icraatların yasalara uygunluğunu kontrol etmiştir. Sultanın başkanlığında, ülke meselelerinin görüşüldüğü meclise Divan-ı Saltanat ya da Divan-ı Âli denilmektedir.

ABCDE

3. Söz konusu bilgiler, 1176'da gerçekleşen Miryokefalon Savaşı'na aittir. Bu savaşın önemli sonuçları şunlardır:

- Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir (Bu savaş "Yurt Tutan" olarak da bilinir).
- Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan atma umudu sona ermiştir.
- Savaş sonrasında Bizans savunmaya, Türkler ise taarruza geçmiştir.
- **Malazgirt:** Büyük Selçuklu Devleti'yle Bizans arasında 1071'de meydana gelmiştir. Anadolu'nun kapılarını Türklere açan savaştır.
- **Ayn-ı Calut:** 1260'daki bu savaşta Memlûklular, Moğolları mağlup etmeyi başarmıştır.
- **Dandanakan:** Büyük Selçukluların Gaznelileri 1040'da yendiği savaştır. Böylece Büyük Selçuklular siyasi birliğini kurmuş, Gazneliler ise dağılma dönemine girmiştir.
- **Kösedağ:** 1243'te Türkiye Selçuklularının Moğollara yenildiği savaştır.

ABCDE

4. Osmanlı Devleti'nde Kapıkulları; üç ayda bir ulufe adı verilen maaş alan, devşirmelerden oluşan, sarayı, padişahı ve devlet merkezini koruyan orodur. Bu ordu yaya ve atlı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır:

- **Kapıkulu Piyadeleri (yayaları):** Acemioğlanlar, Yeniçeriler, Cebeciler, Topçular, Top Arabacıları, Humbaracılar, Lağımçılar
- **Kapıkulu Sipahileri (süvarileri):** Sağ ve Sol Ulu-feciler, Sağ ve Sol Garipler, Silahatır ve Sipahlar

Devşirme sistemi ise bu ordunun asker ihtiyacı için uygulanan sistemdir. Buna göre, küçük yaşlardaki gayrimüslimlerden uygun olanlar Anadolu'daki Türk ailelerin yanında Türk-İslam kültürüyle yetiştirildikten sonra Kapıkulu Ordusu'nda değerlendirilmiştir.

B seçeneğindeki Yaya ve Müsellemeler ise Kapıkulu (Merkez) Ordusu'nda değil, eyalet ordusunda yer alan birimlerden birisidir. Yaya ve Müsellemeler, ordunun geri hizmetinde görev yapan Türk gençlerinden oluşmaktadır.

ABCDE

5. Paragrafta yer alan açıklamalar dirlik (timar) sistemine aittir. Bu sistemde, vergi gelirleri maaş ya da hizmet karşılığı devlet görevlilerine ve askerlere bırakılmıştır. Onlar da devlete asker yetiştirmiş, asayiş sağlamış ve üretimi denetlemişlerdir.

- **Millet sistemi:** Toplumun ırk esasına göre değil; inanç esasına göre örgütlenerek yönetilmesidir.
- **İaşecilik:** Piyasada milletin ihtiyacı oranında mal bulundurmaya dayalı ekonomik sistemdir.
- **İltizam:** Uzak eyaletlerde uygulanan bu sistemde, vergi gelirleri açık artırma yöntemiyle mültezim denilen kişilere devredilmiştir.
- **Pençik:** Devşirme sisteminden önce uygulanan bu sisteme göre, savaşlardan elde edilen gayrimüslim esirlerin beşte biri, Kapıkulu Ocaklarının asker ihtiyacı için değerlendirilmiştir.

ABCDe

6. A, B, C ve D seçeneklerinde sadrazamın (veziriazamın) görevleri belirtilmiştir. Bunların dışında sadrazamın diğer görevleri şunlardır:

- Başka devletlerin elçilerini kabul etmek
- Diplomatik görüşmeleri yürütmek
- Ordunun ve donanmanın savaşa hazırlanmasını sağlamak
- Kendi başkanlığında İkinci Divanı'nı toplamak
- Divan-ı Hümayun'a başkanlık yapmak (Fatih Devri'nden itibaren)

E seçeneğindeki görev sadrazama ait değildir. Osmanlı sadrazamlarının padişahı seçme, belirleme ya da görevden alma gibi yetkileri yoktur. Osmanlılarda mutlak egemenlik hakkı Osmanlı hanedanına aittir. Hükümdarın vefatı halinde kimin tahta geçeceği veraset kurallarıyla saptanmıştır. I. Murat'ın aldığı kararla "devlet hükümdar ve oğullarınıdır." anlayışı getirilmiştir. I. Ahmet Dönemi'nde ise ekber ve erşed sistemine geçilmiştir. I. Ahmet'e kadarki dönemde, padişahın çocukları arasındaki mücadeleyle tahta geçecek kişi belirlenmiştir.

ABCDe

7. Karesioğulları; Çanakkale ve Balıkesir dolaylarında kurulan ve denizcilikle ilgilenen bir Türk beyliğidir. Aynı zamanda Karesioğulları, Osmanlı hâkimiyetine giren ilk beyliktir.

Karesioğullarının Osmanlılara katılmasıyla, Marmara ve Kuzey Ege kıyılarında (Balıkesir ve Çanakkale) Osmanlı hâkimiyeti güç kazanmıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin Çanakkale üzerinden Rumeli'ye geçişini de kolaylaştırmıştır. Osmanlı'nın Rumeli'de ele geçirdiği ilk toprak, Çanakkale'deki Çimpe Kalesi'dir.

II. öncüldeki durum yanlıştır. Karesioğulları Osmanlı topraklarına 1345 yılında katılmıştır. Ancak Orhan Bey Bursa'yı bu tarihten çok önce 1326'da fethederek başkent ilan etmiştir.

ABCDe

8. Grafik incelendiğinde Osmanlı ülkesinde, Orta Batı Anadolu, İç Anadolu, Orta Doğu Anadolu ve Kuzey Doğu Anadolu'da nüfus artışının; Balkanlara göre çok daha az olduğu fark edilecektir. Balkanlarda nüfus kendi doğal seyrini korurken, Anadolu'daki nüfus artış hızı 1570-1600 döneminde anormal bir biçimde düşmüştür.

Bu durumun mantıklı gerekçesi C seçeneğinde açıklanmıştır. Celali Ayaklanmalarının en şiddetli olduğu dönem 1580-1600 dönemidir (16. yüzyılın sonu ile 17. yüzyılın başı)

Celali Ayaklanmalarının çıkmasında; enflasyonun artması, tımar sisteminin bozulması, savaşların uzun sürmesi, işsizliğin artması gibi sebepler etkili olmuştur. Ayaklanmalar sonucunda can ve mal güvenliği kalmamış, pek çok insan hayatını kaybetmiş, birçoğu da büyük şehirlere göç etmiştir (büyük kaçgun).

ABCDe

9. B, C, D ve E seçeneklerindeki ıslahatlar Lale Devri'nde gerçekleştirilmiştir. Bu devrin hükümdarı III. Ahmet ve sadrazamı ise Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. Lale Devri'nde gerçekleştirilen diğer ıslahatlar ise şunlardır:

- Doğu ve Batı dillerinden tercümeler yapılması
- İstanbul'da kütüphanelerin kurulması
- Doğu medeniyetinden etkilenilerek çiçek aşısının imal edilmesi
- Avrupa tarzı Barok ve Rokoko tarzı mimari üslupların örnek alınması

A seçeneğindeki Hendeseane, I. Mahmut Dönemi'nde 1734'te açılmıştır. Bu okulun açılmasında Fransa'dan gelen Kont de Bonneval (Humbaracı Ahmet Paşa) etkili olmuştur.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

10. Muharrem Kararnamesi, Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını ödeyemediği için mali iflasını açıkladığı belgedir. Düyun-ı Umûmiye, ise alacaklı Avrupalı devletlerin, Osmanlı'nın vergi gelirlerine el koyduğu teşkilattır. Bu durum Osmanlı maliyesinin bağımsızlığını yitirdiğini, ekonomisine yabancı müdahalesinin yapıldığını gösterir. Dolayısıyla metindeki bilgiler A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadeleri doğrulamaktadır.

Osmanlı'nın, borçlarını ödeyemediği için alacaklı devletlerle masaya oturması, ülkesinde onların kurduğu bir idareye izin vermesi E seçeneğindeki ifadeyi doğrulamaz. Böyle bir durum Osmanlı'nın Batılı devletlerle siyasi ve hukuki bağının sona erdiğini göstermez. Aksine onlarla olan ilişkilerinin daha bağımlı bir hal aldığı savunulabilir.

ABCDE

11. Müsadere usulünün kalkmasıyla, ölen devlet görevlilerin malları devlete değil mirasçılara kalmıştır. Bu usulün kaldırılması, doğal olarak özel mülkiyet hakkını güçlendirmiştir. Yani bir kişinin mal varlığına, vefat etmesinden sonra dahi devlet tarafından el konulamaması, bu malların ailesine ya da mirasçılara devredilmesi kişilerin özel mülk üzerindeki tasarruf hakkının güç kazandığını gösterir. Bu durumda III. öncüldeki ifade doğru yanıttır.

Müsadere usulünün kaldırılması ve özel mülkiyet hakkının güçlenmesi, ülkedeki rüşvet ve iltimasın (adam kayırmanın) ortadan kalmasını sağlamaz. Tam tersine, mülklerinin devlete geçmeyeceğini bilen devlet adamlarının, rüşvet ve iltimastan vazgeçmeleri mantıksız bir girişim olacaktır. Aynı şekilde müsadere usulünün kaldırılması, merkezi otoriteyi zayıflatan bir gelişme olamaz. Metindeki anlatım, merkezi otorite üzerinde bir yorum yapmamız konusunda yeterli bilgi vermemektedir.

ABCDE

12. Kanun-u Esasi, Türk tarihinin ilk anayasasıdır. Bu anayasayla Mebusan (halkın seçtiği vekillerden oluşan meclis) ve Âyan (padişahın seçtiği vekillerden oluşan meclis) kurulmuştur. Halkın seçtiği vekillerden oluşan Mebusan Meclisi'nin varlığı, parlamenter sisteme geçildiğini kanıtlar.

Meşrutî düzene geçilmesi, yüzyıllardır süren mutlak monarşi rejiminin sona erdiğini ve dolayısıyla ülkede rejim değişikliğinin yaşandığını gösterir. Ayrıca Kanun-u Esasi'nin kabul edilmesi, anayasal düzenin başladığına işarettir.

Ancak I. Meşrutîyet Dönemi'nde siyasal partiler yoktur. İlk siyasal partiler, 1908'de başlayan II. Meşrutîyet Dönemi'nde kurulmuştur.

ABCDE

- 13.** Mustafa Kemal'in sözlerinin ilk kısmında yer alan "orduyu da zaafa uğratarız" kısmı; ordunun siyasete karışmasının kötü sonuçlar doğuracağı mesajını vermektedir. Mustafa Kemal'in konuşmasının ana fikri; ordunun siyasetten ayrılmasının gerekliliğidir. Ordu siyasetten arındırılırsa, ordu modern bir yapıya kavuşur ve siyasi partiler millete dayanan bir hüviyete bürünür.

Mustafa Kemal'in tespitleri adeta bir uyarı niteliğindedir. Nitekim I. Balkan Savaşı'nda, Mustafa Kemal'in uyarıları dikkate alınmadığından ordu siyasete karışmış, ordu içinde emir-komuta zinciri bozulmuş ve savaş kaybedilmiştir. Savaş esnasındaki partililik çekişmeleri ve subayların siyasi kavgaları acı bir tecrübeye neticelenmiştir.

AB CDE

- 14.** Mondros Ateşkesi'nin esirlerle ilgili bu maddesi açıkça uluslararası eşitlik hukukuna aykırıdır. Bu madde diplomatik eşitliğe, adalete ve mütekabiliyet esasına da terstir. Osmanlı tüm esirleri derhal bırakacakken, İtilaf Devletleri Türk esirlerle ilgili kararını daha sonra verecektir. Bu, oldukça muallak ve belirsiz bir maddedir. Dolayısıyla İtilafların, "Türk esirleri bırakmama" gibi bir tasarrufa sahip olduğu ortadadır.

- Misakımilli kararları, Mebusan Meclisi'nin kabul ettiği ve milli sınırları belirleyen belgedir.
- Wilson İlkeleri ise I. Dünya Savaşı'nın sonunda yayınlanmıştır. Bu ilkeler; sömürgeciliği, gizli diplomasiyi yasaklamıştır. Burada geçen Self Determinasyon, her milletin geleceğine kendisinin karar vermesi anlamına gelmektedir.
- İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı sürerken Osmanlı topraklarını gizli antlaşmalarla paylaşmıştır. Bu antlaşmalarla İngiltere, Fransa, İtalya ve Rusya, Osmanlı topraklarından pay almıştır.

AB CDE

- 15.** Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan Mondros Ateşkes Antlaşması'yla çekilmiştir. Bu antlaşmadan sonra İtilaf Devletleri Anadolu'da işgallere başlamıştır. Yunanlar İzmir'e ayak basmış; Fransızlar Suriye ve Güneydoğu Anadolu topraklarını işgal etmiştir. İngiltere ise ilk etapta Musul ve Irak'ı işgal etmiştir.

Anadolu topraklarında İtilaf Devletlerine karşı ilk silahlı direniş Hatay'ın Dört Yol ilçesinde ortaya çıkmıştır. Burada Mehmet Çavuş ve arkadaşları Fransızlara ateş açmıştır. Bu Milli Mücadele'nin ilk kıvılcımı olarak tarihe geçmiştir.

AB CDE

- 16.** İstanbul Hükümeti, Temsil Heyeti'yle bir görüşme yaparak, karşı tarafı hukuken tanımıştır. Bu durum Milli Hareket'e güç kazandırmıştır. Amasya'da alınan kararlar, Erzurum ve Sivas Kongresi kararlarına dayanmaktadır.

- Mebusan Meclisi, ulusun seçtiği milletvekillerinden oluşmaktadır. Bu nedenle A, seçeneğindeki ifadeye ulaşılabilir. Ayrıca bu karar Sivas Kongresi'nde de yer aldığından B seçeneğindeki ifade de doğrulanmaktadır.
- Manda ve himaye, başka devletlerin boyunduruğu altına girmektir. Bu ilkenin reddedilmesi ise tam bağımsızlıktan ödün verilmeyeceği anlamına gelmektedir.
- Barış konferansı ile ilgili karar ise, E seçeneğindeki ifadeyi doğrular. Temsil Heyeti, İstanbul Hükümeti'ne güvenmediği için, görüşmelere katılarak milletin haklarını savunmak istemiştir.

Ancak C seçeneğindeki yanlış bir değerlendirmedir. Amasya Görüşmeleri iki hükümetin yüz yüze yaptığı ve protokoller imzaladığı gelişmedir. Bu gelişme İstanbul Hükümeti'nin yetkilerinin devredildiği anlamına gelmez.

AB CDE

17. Temsil Heyeti'nin bu faaliyetleri İtilafların İstanbul'u resmen işgal etmesine karşı bir tepki niteliğindedir.

Mebusan Meclisi'nin Misakımilli Kararlarını alması üzerine İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u işgal ederek birçok mebusu tutuklamış ya da Malta'ya sürgün etmiştir. Temsil Heyeti ise bu işgali kınamış ve söz konusu önlemleri almıştır.

- Yunanların Bursa-Uşak çizgisine doğru taarruz etmesi, daha sonrasında düzenli ordu döneminde meydana gelmiştir.
- Fransızlar Urfa, Antep ve Maraş'a 1919'da asker çıkarmıştır. Alınan önlemlerin bu gelişmeyle doğrudan bir ilgisi yoktur.
- Sevr Antlaşması, Temsil Heyeti'nin bu önlemlerinden sonra Ağustos 1920'de imzalanmıştır.
- Ahmet Anzavur Ayaklanması İstanbul Hükümeti tarafından TBMM'nin açılmasına karşı çıkarılan isyanlardan birisidir.

ABCFE

18. Gazete haberinde, "Ankara'da muallimler (öğretmenler) ordusunun cehalete karşı müdafaa programı hazırlıyor" ibaresi geçmektedir. Burada 15-21 Temmuz 1921'de toplanan Maarif Kongresi'ne işaret edilmektedir. Kütahya-Eskişehir Savaşlarının buharanlı günlerinde, ordu, milli bağımsızlık için düşmanla mücadele ederken, Maarif (Eğitim) Kongresi'nde Yeni Türk Devleti'nin eğitim politikası tartışılmıştır. Gazetede yazı bu gelişmeyi vurgulamıştır.

- **Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu:** 3 Mart 1924'te çıkarılmıştır.
- **Amasya Genelgesi:** 22 Haziran 1919'da yayınlanan Milli Mücadele'nin amaç, yöntem ve gerekçesini ortaya koyan gelişmedir.
- **Bilecik Görüşmeleri:** TBMM ile İstanbul heyetleri arasında 5 Aralık 1920'de yapılan görüşmelerdir.
- **Tekâlif-i Milliye Emirleri:** Ordunun lojistik ihtiyaçlarının karşılanması için Sakarya Meydan Savaşı'ndan hemen önce yayınlanmıştır.

ABCFE

19. Söz konusu bilgiler Moskova Antlaşması'na aittir. Bu antlaşma I. İnönü Savaşı'ndan sonra 16 Mart 1921'de TBMM'yle Sovyet Rusya arasında imzalanmıştır. Buna göre Osmanlı-Çarlık Rusya dönemindeki antlaşmalar geçersiz kalmış, Batum Gürcü idaresine bırakılmış, Sovyet Rusya Misakımilli'yi tanıyarak Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etmiştir.

- **Gümrü Antlaşması:** 3 Aralık 1920'de TBMM'yle Ermenistan arasında imzalanmıştır. Böylece TBMM'yi tanıyan ilk devlet Ermenistan olmuştur.
- **Ankara Antlaşması:** Fransa'yla TBMM arasında 20 Ekim 1921'de imzalanmış, Fransa yurdumuzdaki işgallerini sonlandırmıştır.
- **Mudanya Ateşkes Antlaşması:** Büyük Taarruz'dan sonra TBMM'nin imzaladığı ateşkestir.
- **Afgan Dostluk Antlaşması:** I. İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM ile Afganlar arasında imzalanmıştır. Türkiye'yi tanıyan ilk Müslüman devlet Afganistan olmuştur.

ABCFE

20. Lozan Konferansı'nda, metinde de belirtildiği üzere İtilaf Devletleri, Türk tarafına yenik devlet muamelesi yapmak istemiştir. Mondros Ateşkesi, Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'ndaki başarısızlığının bir ürünüdür. Ancak Mudanya Ateşkesi, Milli Mücadele'nin zaferinin meyvesidir. İsmet Paşa'nın "ben buraya Mudanya'dan geldim" demesi, Mondros'un teslimiyetçi döneminin kapandığını ve Türk milletininki zaferler kazanarak Lozan masasına oturduğunu gösterir. Dolayısıyla İsmet Paşa'nın sözleri, Türk tarafının mağlup devlet statüsünü ve İngilizlerin uyguladığı psikolojik baskıyı reddettiğini gösterir.

ABCFE

21. Yeni Türk Devleti'nde kurulan ilk siyasi parti Halk Fırkası'dır. Bu parti 1923'ten 1950'ye kadar aralıksız olarak tek başına iktidar kalmıştır. 1924 ve 1930'da iki kez çok partili hayat denemesi yapılmıştır:

- 1924'te Kazım Karabekir ve arkadaşları tarafından ülkenin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur. Şeyh Said İsyanı'yla ilişkilendirilen bu parti, rejim karşıtlarının yuvalandığı bir parti olduğu için kapatılmıştır.
- 1930'da Atatürk'ün direktifleriyle ikinci kez çok partili hayat denemesi yapılmıştır. Fethi Bey tarafından kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası, kısa sürede laik cumhuriyet karşıtlarının eline geçtiğinden, kurucusu tarafından kapatılmıştır.

II. öncüldeki İttihat ve Terakki Fırkası ise Osmanlı Devleti'nin II. Meşrutiyet Dönemi'nde ortaya çıkmıştır. Bu parti Atatürk Dönemi'nin muhalefet partilerinden birisi değildir.

ABCDe

22. Atatürk Dönemi'nde; 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın etkisiyle ve ekonomik kalkınmayı hızlandırmak için ekonomide "devletçilik" modeli benimsenmiştir. Bu modele göre devlet yatırımları bizzat kendisi gerçekleştirmiştir. Metindeki girişimler bu politikanın ürünleridir.

Sümerbank ve Etibank; sanayi ve madencilik alanındaki yatırımlara finans kaynağı sağlamıştır. Böylece bu alanlardaki üretimin artırılması hedeflenmiştir.

Ancak D seçeneğinde belirtilen "liberal ekonomik modele geçiş yapma", 1930'ların başında benimsenen bir hedef değildir. Liberal ekonomi, serbest piyasaya dayalı bir modeldir. Hâlbuki Türkiye'nin o zamanki şartlarında serbest piyasa ve özel teşebbüs konularında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Devletçilik politikasının uygulanmasında, özel teşebbüsün elinde yeterli sermayenin olmaması etkili olmuştur. Kısacası Atatürk Dönemi'nde liberal ekonomik modele geçiş yapmak gibi bir hedef benimsenmemiştir.

ABCDe

23. Nutuk'taki bu sözde geçen "Türk milletine güven duyma", "büyük Türk milletinin asaleti" ve "ulusal kuvvet" gibi ifadeler doğrudan milliyetçilik ilkesiyle ilgilidir.

Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi, tam bağımsızlığı esas alan milli birlik ve beraberliği sağlamayı hedefleyen bir ilkedir.

Nutuk'taki bu ifadelerde de Atatürk'ün millet sevgisi ve ona duyulan güven ön plana çıkmaktadır.

ABCDE

24. 1930'lu yılların dış politik gelişmeleri şunlardır:

- Dünya barışını korumak için kurulan Milletler Cemiyeti'ne üye olma (1932)
- Balkan Antantı'nı imzalayarak batı sınırlarını güvenceye alma (1934)
- Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalayarak Boğazlar üzerindeki egemenliği artırma (1936)
- Sadabat Paktı'nın kuruluşuna öncülük ederek doğu sınırlarını güvenceye alma (1937)
- Hatay'ın Türkiye'ye katılması (1939)

C seçeneğindeki Ankara Antlaşması 1926'da imzalanmıştır. Bu antlaşmayla, normalde Misakımilli sınırları içerisinde olan Musul, İngiltere'nin kontrolündeki Irak'a bırakılmıştır.

ABCDE

25. 1918'de Sovyet Rusya'ya karşı Türkistan'da başlayan milli direniş hareketi Ruslar tarafından "Basmacı" olarak adlandırılmıştır. Sovyetlere karşı girilen bu bağımsızlık mücadelesi 1930'larda etkisini kaybetmiştir.

- **Müridizm Hareketi:** 19. yüzyılda Kafkaslarda Şeyh Şamil liderliğinde Rusya'ya karşı yürütülen direniş hareketidir.
- **Baas Hareketi:** Suriye ve Irak'ta ortaya çıkan, sosyalizmle Arap milliyetçiliğini birleştiren siyasi akımdır.
- **Bolşevizm ve Ekim Devrimi:** Çarlık Rusyası, Bolşevik İhtilali (Ekim Devrimi) ile yıkılmış ve yerine sosyalist Sovyet Rusya (sonrasında SSCB) kurulmuştur.
- **Baltık Zinciri:** Estonya, Litvanya ve Letonya'da 1989'da Sovyetlere karşı düzenlenen eylemlerdir.

ABCDE

- 26.** • **Maginot Hattı:** Fransa'nın II. Dünya Savaşı öncesinde, Almanya'nın olası saldırılarına karşı inşa ettiği savunma hattıdır.
- **Barbarossa Harekâtı:** Almanya'nın Sovyetlere karşı giriştiği işgal harekâtıdır. Başarısızlıkla sonuçlanmış ve Almanya'nın geri çekilmesiyle sonuçlanmıştır.
 - **Hiroşima ve Nagazaki:** ABD'nin, II. Dünya Savaşı'nı sonlandırmak için atom bombaları attığı Japon şehirleridir.
 - **Yalta Konferansı:** II. Dünya Savaşı'nın sonunda Müttefik Devletlerin katıldığı ve savaş sonrası dönem için önemli kararların alındığı konferanstır.

Brest-Litovsk Antlaşması ise Rusya'nın I. Dünya Savaşı'nı terk ettiği antlaşmadır.

ABCDE

27. Metindeki bilgiler Aziz Sancar'a aittir. Aziz Sancar, Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan ilk Türk bilim insanıdır.

- **Gazi Yaşargil:** Mikro-beyin cerrahisinin kurucusudur sayılır ve "Yüzyılın Beyin Cerrahisi" unvanıyla bilinir.
- **Oktay Sinanoğlu:** Kimya ve moleküler biyoloji alanında çalışmalar yapmıştır. ABD'deki Yale Üniversitesi'nde 26 yaşında "dünyanın en genç profesörü" unvanını almıştır.
- **Fuat Sezgin:** İslam bilim tarihi alanında araştırmalar yapmış, Müslüman bilim insanlarının insanlık tarihine katkılarını ortaya koymuştur.
- **Cahit Arf:** Kendi adıyla anılan "Arf Teoremi" kavramını literatüre kazandırmıştır. 10 TL'lik banknotun arkasında yer almaktadır.

ABCDE

28. Türkiye 26° - 45° Doğu meridyenleri, 36° - 42° Kuzey paralelleri arasında yer alır.

- A) Cismin gölge boyu sıfır olamaz. → Doğru dö-nenceler dışında yer aldığı için gerçekleşir.
- B) +3 saat dilimi yıl boyunca ulusal saattir → Doğru lğdır yere saati (+3 saat dilimi) yıl boyunca sınırlı ortak saat olarak kullanılır.
- C) Batı rüzgarlarının etkisi altında kalır. → Doğru, Orta Kuşak ülkesi olmasının sonucudur.
- D) Dağların kuzey yamaçları, güney yamaçlarına göre daha fazla güneş ışını alır. Yanlış dönence dışı Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için dağların güney yamaçları, kuzey yamaçlarına göre daha fazla güneş ışını alır.
- E) 21 Haziran tarihinde kuzeye gidildikçe gece süresi kısalır. → Doğru, 21 Haziran'da 90 Kuzey noktasına gidildikçe gece süresi kısalır.

ABCDE

29. Türkiye ile Gürcistan kara sınırının bir bölümünü oluşturan göl Aktaş Gölü'dür. Ülkemizde yer alan kesim Ardahan il sınırındadır.

- Van Gölü → Van ve Bitlis
- Haçlı Gölü → Bitlis
- Arin Gölü → Bitlis
- Çıldır Gölü → Ardahan ve Kars il sınırındadır.

ABCD E

30. Seçeneklerde verilen dağların hangi sıra dağlarda yer aldığına bakacak olursak;

- Geyik, Bolkar, Engizek, Tahtalı, Aladağlar Toros sıra dağlarında
- Köroğlu, Bolu, Küre, Ilgaz, Mescit ise Kuzey Anadolu sıra dağlarında yer alır.

ABCD E

31. Türkiye'de sel sularının volkanik kayalarla aşındırmasıyla oluşan peri bacaları önemli yer şekilleridir. Nevşehir – Ürgüp çevresinde aşınmaya maruz kalan volkanik kayalar volkan tufüdür. Şapka olarak bulunan volkanik kayalar ise ignimbirit, lahar gibi kayalardır.

ABCD E

32. Yaz mevsiminde, Türkiye'de Güneydoğu Anadolu Coğrafi Bölgesi'nde sıcaklıklar diğer yerlere göre daha yüksektir. C seçeneği dışında verilen bilgiler bu durumu oluşturan nedenlerdir. Fakat normalde ülkenin güneydoğusunun deniz kıyısına göre yüksek olması sıcaklıkların daha düşük olmasına neden olması gerekirdi.

ABCD E

33. Türkiye'de kar ve buz sularıyla daha çok beslenen akarsular dağlık ve engebeli yörelerden geçen akarsulardır. Seçeneklerde verilen akarsularda dağlık ve engebeli yörelerden daha çok geçen akarsu Aras Nehri'dir. Bingöl, Erzurum, Kars gibi illerden geçer. Bu illerde kışın yağan kar yağışı ilkbaharda erimeyle beraber akarsuya karışır.

Seçeneklerde verilen diğer akarsular güzergahları boyunca fazla yüksek dağlarla karşılaşmazlar. Bu nedenle beslenmelerinde yağmur yağışlarının etkisi daha fazladır.

ABCD E

34. Türkiye'de karasal iklim koşullarında; meşe, karaçam, ardıç, kavak gibi ağaç türleri, bozkır, antropojen bozkır ve alpin çayır gibi ot türleri daha yaygındır.

Seçeneklerde verilen bitkilerden bazıları (İspir meşesi, sarı meyan) ülkemizde istisna olarak görülen endemik bitkilerdir. Ladin bitkisi ise daha çok Doğu Karadeniz; kızılçam bitkisi ise Akdeniz iklim koşullarında daha fazla görülür.

ABCD E

35. Türkiye'de 1990'lı yıllardan sonra nüfus artış hızının %20'lerin altına inmeye başladığı dönemlerdir. Bu durumun yaşanmasında E seçeneği dışındaki faktörler etkili olmuştur. Çünkü verilen seçenekler doğurganlığın azalmasını sağlayan seçeneklerdir. Tarım alanlarının azalması ise doğrudan nüfus artış hızı ile bağlantılı bir bilgi değildir.

ABCD E



36. Türkiye’de aritmetik nüfus yoğunluğu km^2 ’ye düşen insan sayısını ifade eder. Toplam nüfusun yüz ölçüme bölünmesiyle elde edilir. Türkiye’de aritmetik nüfus yoğunluğu 2025 yılında km^2 ’ye 112 kişi olarak tespit edilmiştir. Seçeneklerde verilen illerden Bursa ilinin nüfus yoğunluğu km^2 ’ye 300 kişi ile diğerlerinden daha fazladır.

- Erzurum $\rightarrow 29 \text{ kişi} / \text{km}^2$
- Bolu $\rightarrow 40 \text{ kişi} / \text{km}^2$
- Karaman $\rightarrow 30 \text{ kişi} / \text{km}^2$
- Hakkari $\rightarrow 39 \text{ kişi} / \text{km}^2$

AB CDE

37. Günümüzde gelişen eğitim düzeyi, teknoloji, bilgisayar ve uydu sistemlerinin ortaya çıkardığı; bilgi toplama, işleme, değiştirme ve araştırma-geliştirme işlemleri dördüncül ekonomik faaliyetler içerisinde değerlendirilir. Donanım, yazılım, ağ işletmenliği gibi bilişim faaliyetleri ile grafik-tasarım, reklam yayıncılığı, coğrafi bilgi sistemleri gibi hizmetlerde çalışanlar bu sektörlerde yer alır. Bu nedenle seçeneklerde verilen teknoloji şirketinde çalışan yazılım mühendisi buna iyi örnektir.

- Maden ocağında çalışan işçi $\rightarrow$ Birincil ekonomik faaliyet
- Eğitim ve Araştırma hastanesinde doktor $\rightarrow$ Üçüncül ekonomik faaliyet
- Meslek lisesinde çalışan öğretmen $\rightarrow$ Üçüncül ekonomik faaliyet
- Savunma sanayisinde çalışan mühendis $\rightarrow$ İkincil ekonomik faaliyet

AB CDE

38. Seçeneklerde ekonomik ve sosyal farklılıkları azaltan seçenekler doğru seçeneklerdir. B seçeneği dışındaki bilgiler dezavantajlı yerleri geliştirmeye yönelik çalışmalardır. Milli parkların sayıca artırılmasının temel nedeni, doğal ve kültürel değerleri koruma altına almak ve bu alanları gelecek kuşaklara aktarmaktır.

AB CDE

39. Haritada verilen yerlerin neresi olduğuna bakacak olursak;

- I. Tekirdağ ve çevresi
- II. Ankara ve çevresi
- III. Sivas ve çevresi
- IV. Doğu Karadeniz kıyı kesimi
- V. Şanlıurfa ve çevresi

Buğday; ilkbahar olan büyüme döneminde su, fakat olgunlaşma döneminde yazların sıcak ve kurak olmasını ister. Doğu Karadeniz kıyı kesimi yazların serin ve yağışlı olmasından dolayı buğday üretimi açısından daha düşük paya sahiptir.

AB CDE

40. 2025 yılı enerji verilerine göre seçeneklerde verilen enerji kaynaklarına bakacak olursak;

- A) Linyit kömürü $\rightarrow 20,5$ milyar ton
- B) Petrol $\rightarrow 1,2 - 1,5$ milyar ton
- C) Bitümlü şist $\rightarrow 1,8$ milyar ton
- D) Uranyum $\rightarrow 23.000$ ton
- E) Taş kömürü $\rightarrow 1,5$ milyar tondur.

AB CDE

41. İzmir ve çevresinin Türkiye’de sanayi faaliyetlerinin en yoğun yerlerden biri olmasında C seçeneği dışındaki bilgilerin doğru olduğu söylenebilir. Taş kömürü rezervleri ülkemizde Zonguldak, Bartın ve Karabük gibi illerde daha fazladır.

AB CDE

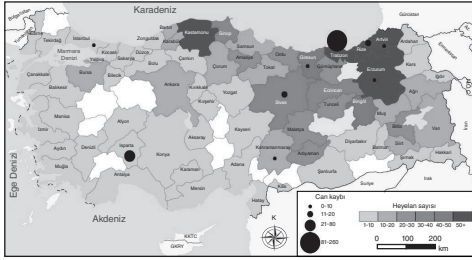
42. Bakü - Tiflis - Ceyhan Boru Hattı Türkiye’de Ardahan sınırından girer sonra Kars, Erzurum, Erzincan, Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye ve Adana illerinden geçer.

AB CDE

43. Türkiye’de bir yörede turizmin gelişmesi, sadece turist sayısının artmasıyla kalmaz; beraberinde çok sayıda ekonomik, sosyal ve mekansal faaliyetleri de geliştirir. Seçeneklerde verilen bilgiler içerisinde C seçeneği dışındaki bilgilerin turizme paralel gelişeceği söylenebilir. Fakat endüstri bitkileri doğrudan turizmin gelişmesiyle ilişkilendirilemez. Çünkü tarım ürünlerinin üretiminde iklim koşulları, toprak yapısı, beşeri faktörler daha çok etkilidir.

ABCD

44. Türkiye’de kütle hareketlerinden heyelan afeti daha çok arazinin eğimli, yıllık yağış miktarının fazla, killi ve kumlu kayaların bulunduğu yerlerde daha fazla olur.



Haritada görüldüğü gibi V (Rize) numaralı yer heyelan risk boyutunun daha fazla olduğu yerdir. Fakat I (Kırklareli), II (Eskişehir), III (Osmaniye) ve IV (Mardin) bu konuda riskin daha az olduğu yerlerdir.

ABCD

45. Giriş cümlesinde belirtildiği gibi diğerlerinden daha uzun sürede değişmesi isteniyorsa doğal özelliklere göre olmalıdır. Seçeneklerde verilen tarım alanı, yerleşim alanı, nüfus miktarı, oteller bölgesi beşeri ve ekonomik özelliklere göre oluşturulmuştur. Fakat çemezyom toprağı ise doğal özelliklere göre bölge sınırı oluşturduğu için bölge sınırı daha uzun süredir.

ABCD

46. Çünkü fiil ehliyeti bakımından temel ölçütlerden biri ayırt etme gücüdür. 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu’na göre, ayırt etme gücüne sahip olmayan kişiler tam ehliyetsizdir. Soruda çocuk 13 yaşında ve velâyet altında olsa bile asıl belirleyici unsur ayırt etme gücüne sahip olmamasıdır. Bu nedenle çocuk, küçük olduğu için değil; ayırt etme gücü bulunmadığı için tam ehliyetsizdir.

ABCD

47. 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu’na göre hısımlık; kan hısımlığı, kayın hısımlığı ve evlat edinmeden doğan hısımlık şeklinde karşımıza çıkar.

Soruda seçeneklerdeki kişiler arasında herhangi bir hısımlık bağının olup olmadığı sorulmaktadır.

A seçeneğinde Deniz ile kardeşi Eren arasında yansoy kan hısımlığı vardır.

B seçeneğinde Selin’in oğlu Arda ile Selin’in annesi Nermin arasında kan hısımlığı vardır. Arda ile Nermin, torun ile anneanne/babanne ilişkisi içindedir.

D seçeneğinde Kerem ile annesi Fatma arasında üstsoy-altsoy kan hısımlığı vardır.

E seçeneğinde Burak ile eşinin kız kardeşi Elif arasında kayın hısımlığı vardır.

C seçeneğinde ise Murat’ın eşinin babası Halil, Murat bakımından kayın hısımdır. Murat’ın halası Necla ise Murat bakımından kan hısımdır. Ancak Halil ile Necla arasında doğrudan ne kan hısımlığı ne de kayın hısımlığı vardır.

ABCD

48. 1982 Anayasası’na göre **kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı**, Anayasa’nın 20. maddesinde düzenlenmiştir.

Anayasa’nın 20. maddesinin başlığı: “**Özel hayatın gizliliği**”

Bu maddeye göre herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilmesini, bu verilere erişebilmesini, bunların düzeltilmesini veya silinmesini istemesini ve verilerin amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenmesini kapsar.

ABCD

49. Şekli kanun, **TBMM tarafından kanun adıyla ve kanun yapma usulüne göre çıkarılan**; ancak içerik bakımından her zaman genel, soyut ve sürekli kural içermeyen kanunlardır.

Bu tür kanunlarda önemli olan, işlemin **kanun şeklinde yapılmasıdır**. Bu nedenle bütçe kanunu, kesin hesap kanunu, af kanunu ve milletlerarası antlaşmaları uygun bulma kanunu şekli kanun örnekleri arasında sayılır. **Türk Medeni Kanunu**: Şekli kanun niteliğinde değildir. Çünkü genel, soyut, objektif ve sürekli kuralları içerir. Bu nedenle **maddi anlamda kanundur**.

ABCDe

50. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin **bilgi edinme ve denetim yolları** Anayasa'nın **98. maddesinde** düzenlenmiştir.

Bunlar şunlardır:

1. **Yazılı soru**
2. **Meclis araştırması**
3. **Genel görüşme**
4. **Meclis soruşturması**

Doğrudan doğruya soru: Anayasa'da bu isimle bir denetim yolu yoktur. Güncel sistemde **yazılı soru** vardır. Bu nedenle bilgi edinme ve denetim yollarından değildir.

Gensoru: Gensoru, 2017 Anayasa değişikliğiyle kaldırılmıştır. Güncel 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarından biri değildir.

ABCDe

51. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesinin **Yüce Divan sıfatıyla yargılayacağı kişiler şunlardır**:

1. **Cumhurbaşkanı**
2. **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı**
3. **Cumhurbaşkanı yardımcısı**
4. **Bakanlar**
5. **Anayasa Mahkemesi Başkanı ve üyeleri**
6. **Yargıtay Başkanı ve üyeleri**

7. **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı**
8. **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili**
9. **Danıştay Başkanı ve üye**
10. **Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanı ve üyeleri**
11. **Sayıştay Başkanı ve üyeleri**
12. **Genelkurmay Başkanı**
13. **Kara Kuvvetleri Komutanı**
14. **Deniz Kuvvetleri Komutanı**
15. **Hava Kuvvetleri Komutanı**

ABCDE

52. Olağanüstü hâl döneminde vatandaşlar için para, mal ve çalışma yükümlülükleri getirilebilir. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılması, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek ve ölçülülük şartına uyulmak kaydıyla kısmen veya tamamen durdurulabilir. Ayrıca olağanüstü hâlin gerekli kıldığı konularda Cumhurbaşkanı, kanun hükmünde Cumhurbaşkanlığı karnamesi çıkarabilir. Bu kararnameler Resmî Gazete'de yayımlanır ve aynı gün TBMM onayına sunulur.

Ancak olağanüstü hâl ilanı, genel mahkemelerin yargı yetkisini kendiliğinden sona erdirmez. Bu nedenle E seçeneği olağanüstü hâlin hukuki sonuçları arasında yer almaz.

ABCDE

53. İl özel idaresinin organları 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre üç tanedir:

1. **İl Genel Meclisi**
2. **İl Encümeni**
3. **Vali**

Bu nedenle öncülleri değerlendirelim:

- I. İl Genel Meclisi → İl özel idaresinin organıdır.
- II. İl İdare Kurulu → İl özel idaresinin organı değildir; il genel idaresiyle ilgilidir.
- III. İl Encümeni → İl özel idaresinin organıdır.
- IV. İl Şube Başkanlıkları → İl özel idaresinin organı değildir.

ABCDE

- 54.** Adaylık süresi içinde; temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin herhangi birinde başarısız olanlar, birden fazla uyarma ve/veya kınama cezası almış olanlar ile aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanlar hakkında, disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişik kesme işlemi tesis edilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre adaylık süresi içinde 56. madde kapsamında ilişigi kesilenler, sağlık nedenleri hariç olmak üzere **3 yıl geçmedikçe yeniden Devlet memurluğuna alınamazlar.**

AB CDE

- 55.** Rozalya Ana, Bizim Diyar ve Eğik Ağaçlar adlı eserler **Sevinç Çokum'a** aittir. Sevinç Çokum; roman, hikâye ve deneme türlerinde eserler veren, özellikle tarihî olayları, toplumsal değişimi, göç olgusunu, millî kimlik ve kültürel değerleri eserlerinde işleyen edebiyatçılarımızdandır.

AB CDE

56. Ankara → 2026 Türk Dünyası Turizm Başkenti

Ankara, Türk Devletleri Teşkilatı kapsamında 2026 yılı Türk Dünyası Turizm Başkenti seçilmiştir. Ankara Valiliği açıklamasında bu unvanın Manas'ta yapılan törenle Ankara'ya devredildiği belirtilmiştir.

Andican → 2026 Türk Dünyası Kültür Başkenti

Özbekistan'ın Andican şehri ise TÜRKSOY Daimî Konseyi kararıyla 2026 Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilmiştir.

AB CDE

- 57.** 2 Mayıs 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2026/4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile **2026-2035** dönemi "Aile ve Nüfus On Yılı" olarak ilan edilmiştir.

AB CDE

- 58.** Türkiye Uzay Ajansı'nın açıklamasında da **Antalya'nın**, 77. Uluslararası Uzay Kongresi'ne ev sahipliği yapacağı belirtilmiştir.

AB CDE

- 59.** Cumhuriyet tarihinin ilk kadın amirali, Tuğamiral **Gökçen Fırat**tır. Gökçen Fırat, Türk Silahlı Kuvvetlerinde amiral rütbesine yükselen ilk kadın olarak tarihe geçmiştir. Aynı zamanda Türkiye'nin ilk kadın gemi komutanı olarak da bilinmektedir.

AB CDE

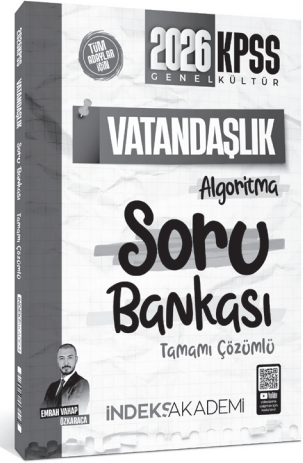
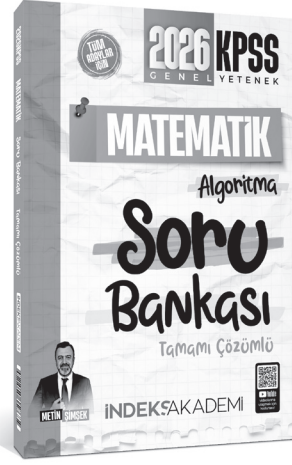
- 60.** 2026 yılında Burdur'daki Salda Gölü, NASA bilim insanlarının da katılımıyla düzenlenecek bir astrobiyoloji etkinliğiyle gündeme gelmiştir. Etkinliğin 5-7 Haziran 2026 tarihlerinde yapılması ve bilim insanları, öğrenciler ile genç araştırmacıları bir araya getirmesi planlanmıştır.

Salda Gölü'nün ayırt edici özelliği, Mars'taki Jezero Krateri ile benzerlik taşımasıdır. NASA'ya göre Salda Gölü, Jezero Krateri'nde bulunanlara benzer karbonat mineralleri ve çökeltme özellikleri barındıran dünyadaki bilinen tek göllerden biridir.

AB CDE



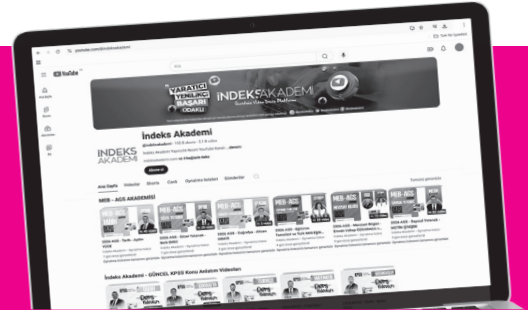
KPSS, AGS, ÖABT, DGS, ALES, HÂKİMLİK, YKS ve TÖM SINAV KİTAPLARI BURADA!



YouTube Kanalımıza
Abone Ol!

 **indeksakademi**

Ücretsiz Video Derslerden Sende Faydalan!



Tüm Yeniliklerden Haberdar Olun!



@indeksakademi



@indeksakademi



@indeksakademi

eğitimuzem

www.egitimuzem.com

Uzaktan Eğitim Platformu

KİTAPLARIMIZ SÜREKLİ
GÜNCEL!

Kitaplarımızdaki
güncellemeleri
QR kodu okutarak
inceleyebilirsiniz.



İNDEKS
AKADEMİ

Kitabevi Yayıncılık Bilişim Danışmanlık
Ticaret Limited Şirketi
İvedik OSB 1354. Cad. Fora İş Merkezi No: 138/8
Yenimahalle/ANKARA

Kitaplar hakkında bilgi ve önerileriniz için;



0850 888 0 880

0850 303 06 76